

ENTRA= LISTA

CENTRALISTA

Felelős szerkesztő és kiadó: Papp György.

SZERKESZTI ÉS KIADJA:

A Budapesti Növendékpapság Magyar Egyházirodatai Iskolája.

Kézirat gyanánt.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Budapest, IV., Prohászka Ottokár-utca 7.

Telefon: 333—141.

Megjelenik minden tanévben kétszer: decemberben és júniusban.

Évi előfizetési díj: 2 pengő, külföldre: 2.50 pengő.

A m. kir. póstatakarékpénztári csekkszámra száma: 25,219.

Külföldiek nemzetközi póstautalvány útján fizethetnek elő.

*

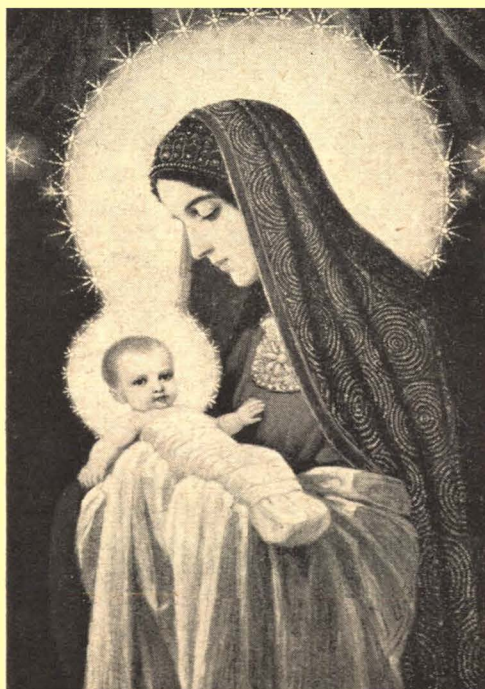
Tisztelettel kérjük az elmaradt előfizetések mielőbbi megküldését.

A címváltozást tisztelettel kérjük bejelenteni.

TARTALOMJEGYZÉK

Az én virágos kertem. Irta: <i>dr. Kerner István</i>	3
Kövek között	5
Régen	7
Új Elöljárók	8
A „Magyar Iskola” élete	9
Itthonról	10
Újítások	16
Egy hívó hang. Vers. Irta: <i>Pakocs Károly</i>	17
Az egyetemről	18
Liber Assistentiarum	18
Hírek a szemináriumból	20
Örökmécs. Irja: <i>Marczell atya</i>	23
Az öreg pap karácsonya. Irta: <i>B. J.</i>	24
Válasz az Óperencián túlról. Irta: <i>dr. Tiefenthaler József</i>	26
Aldást kérek a szüleimtől. Vers. Irta: <i>Mentes Mihály</i>	27
Élet a homokon. Irta: <i>Kacziba József</i>	28
A Centralisták új könyvei	29
Gyászunk	31

CENTRALISTA

1939

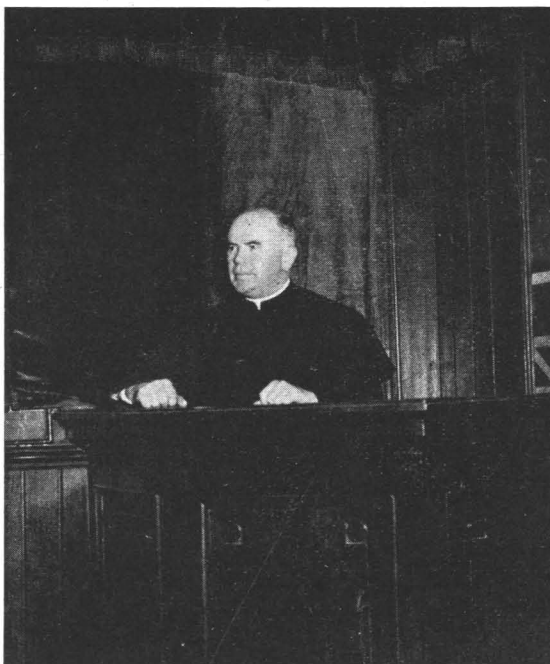
d e c e m b e r

A Z É N V I R Á G O S K E R T E M

Irta: dr. KERNER ISTVÁN

„Virágos kertbe lép” — e szép és emlékezetes szavakkal vezetett be a spirituális állásomba, a Központi Szemináriumba évekkel ezelőtt áldott emlékéül elődöm, az esztergomi kanonokká kinevezett dr. Babura László. Ő 17 éven keresztül irányította a papi pályára készülő centralisták lelki fejlődését. Megértő, szelíd, jó lelkiatyja volt növendékeinek. Igaz szeretettel és teljes bizalommal voltak iránta a kispapok mindig s így alkalma volt gondos kézzel ápolni azt a virágos kertet, amelybe az isteni Gondviselés állította őt.

Fölmerül számomra a kérdés, vajjon szabad-e azt mondanom utódomnak 11 év után, amit elődöm nekem mondott: „Virágos kertbe lép.”

A fölvetett kérdésre nyugodt lélekkel felelem, hogy: igen.

A tavaszi virágfakadás sohasem maradt el intézetünkben. De ideje csodálatosképpen mindig őszre maradt. Az évi lelkigyakorlatok napjai, mint a májusi meleg napsugarai, új életet fakasztottak. Öröm és élvezet volt e szép virágfakadást évről-évre szemlélni. „Csendességben tökéletesedik az istenes lélek” — mondja Krisztus követése. Valóban, a csendes magányban bámulatos tökéletesedés ment végbe.

Kiváló lelkiatyák vezették mindig a lelkigyakorlatokat (P. Csávossy, P. Hemm, P. Révay, P. Somogyi, P. Müller, P. Elsasser, P. Szeghy Ernő kármelita atya, dr. Várkonyi Fidél ciszt. igazgató, P. Kardas S. J.). A lelkigyakorlatok az égi bölcsesség iskolájává lettek a kispapok számára. Minden évben feszült várakozás és nagy érdeklődés előzte meg. Hatásuk alatt egész komoly lelki munka, önmegszentelődésre való törekvés indult meg, amely nemcsak a szemináriumi évekre, de az életre is kiterjedt.

Első jellegzetes vonása volt a kispapok lelki életének az „Eucharisztia tisztelete, az eucharisztikus Jézus szeretete. Ezt a természetfölötti nemes vonást a kispapok lelki életének arculatára X. Pius pápa hatása alatt legelőször Hanauer püspök úr véste rá. Fokozta és még mélyebbé tette az eucharisztikus lelkületű Babura spirituális. De legtökéletesebbé tette az Eucharisztikus Világkongresszus nagy ünnepe. Reméljük, hogy a centralisták kinn az életben is kiválnak majd az Eucharisztia hűséges szolgálatában és lángoló szeretetében, hisz már mint növendékek örömmel léptek be mindnyájan az Eucharisztikus Papi Társulat tagjainak sorába.

Mindig örömmel szemlélttem a kispapi lelkület egy másik szép kivirágzását:

a pontos oltárszolgálatot, a szép asszisztálást. Sokat ministrálnak, még többet asszisztálnak Budapest templomaiban a centralisták. A 11 év alatt soha panaszt nem hallottam a plébánosok vagy káplánok részéről az asszisztálás módja vagy a kispapok magaviselete ellen. Az oltárszolgálat szent és magasztos dolog volt mindíg számukra. Komolyan és szépen, összeszedetten és áhítattal végezték a szent ténykedéseket. S amióta három kinevezett ceremonarius irányítja az asszisztencia nagy és szent ügyét, azóta az előírásoknak megfelelően még pontosabbak. Vágyuk ezen a téren azonban az volt, hogy bárcsak lenne egy egységes asszisztencia-előírás vagy könyv az egész ország számára. A magas Püspöki Kar hozott már ily irányú határozatot, csak a kivétel késik.

Épületes, szép dolog az is, hogy amióta a VI. éves teológusaink fölszentelt papok, az Egyetem-templomban közel harminc szentmise van minden reggel. A sok újmisés által áhítattal bemutatott szentmiseáldozat nemcsak a hívők épülésére szolgál, de leírhatatlan kegyelmi kihatással van a kispapok lelki életének megszentelésére. Páratlan buzgósággal, ifjúi szent lelkesedéssel és nagy örömmel kapcsolódtak az Egyetem-templomnak. Prohászka és Tóth Tihamér által a virágzás tetőpontjára emelt lelkipásztori munkájába. A szentmise az újmisés kispapok mennyországáa. S ez előidézi azt, hogy a VI. évben is szívesen vannak még a Szemináriumban, sőt ezt az évet tartják szemináriumi életük legszebb, legboldogabb évének. Az újmisések boldogsága, öröme, meglegedettsége, lelki összeszedettsége és a szentmise méltó bemutatásához megkívánt komoly magaviselete, benső elmélyedésük felbecsülhetetlen szolgálatot teljesít a szemináriumi közszellem emelkedett irányú kifejlődéséhez. Én csak jó oldalát láttam és a legjobb kihatását tapasztaltam annak, hogy az V. év végén pappászentelik kispapjainkat és a VI. évben már mint fölszentelt papok vannak a Központi Szemináriumban.

A VI. évesek privilégiuma volt az utolsó 10 esztendőben a római zarándoklat, ami nagyban fokozta az igazi egyházi érzületet lelkületükben. Prope Romam semper!

Bízom benne, hogy az áldozat bőséges gyümölcsét fogjuk szemlélhetni a centralisták és római zarándokok egyházas érzületük és a szentatyához való ragaszkodásuk sokféle megnyilatkozásaiban. A kétheti külföldi tanulmányút alatt rendszeresen sokat gyűjtöttek, hogy kinn az életben így sokat adhassanak.

A 11 év alatt 194 fölszentelt pap hagyta el a Központi Papnövelvét. Ezek közül mai napig egy se lett hűtlen szent hivatásához. Kérjük az Egek Urát, hogy tovább is őrizze meg őket a maga szent szolgálatában!

Hálával gondolok arra a szép egyetértésre, amely a 11 év alatt az Egyetem és Szeminárium között fennállt. Az ellentéteknek legkisebb árnyéka sem vetődött a szép harmóniára. A viszonyt a kölcsönös nagybecsülés, egymás munkájának minden téren való támogatása jellemezte. A közös célt, amely a papnevelés minden tényezőjét mind az egyetemen, mind a szemináriumban irányította, az Apostol szavaival fejezhetem ki: „A tiszta szívből, a jó lelkiismeretből és a tettetés nélküli hitből származó szeretet.” (1 Tim. 4, 5.)

Az isteni Gondviselés úgy intézte, hogy egy év leforgása alatt az előljáróság majdnem teljes egészében kicserélődött: új a rektor, új a vicedirektor, új a spirituális, új a prefektus. De csak az emberek újak, a szellem a régi. Hiszen az új előljárók közül ketten régi növendékei voltak intézetünknek, akik a tradíciókhoz hűen fognak ragaszkodni és azokat mint a nevelés értékes tényezőit gondosan ápolni. Az új előljárók gondos és lelkes nevelői munkája nyomán, bizton remélhetjük, új virágok fakadnak majd a pesti szemináriumban.

Vivat, crescat, floreat Seminarium Centrale.

A MAGUNK ÉLETÉBŐL

KÖVEK KÖZÖTT

Itt a városban kövek között két világ él. Az egyik könnyed és komolytalan. A másik komoly. Sokan komornak is mondják. Mintha a fekete talár árnyékot vonna maga után. A mosoly eltűnik az emberek arcáról és utána néznek a fekete talárnak. Mi — egyik világhoz sem tartozunk. Ránk megértően néz mindkettő.

AZ UTCÁN

Ha valaki venne annyi fáradságot és végigjárna a kispapok megszokott sétaújtját, akkor először elérkeznék egy fal közé zárkózott szerb templomhoz, azután egy ládagyárhoz (ahol valószínű, törülgethetné szeméből a fűrészpört), utána abba az utcába, amelyre a vásárcsarnok nyomja rá hangulatát, s végül eltűnnék a Dunapart vigasztalan kőköckáin.

Ez a valaki egyszer egy jegyespár volt. Együtemű lépéssel kopogtak a Csarnok-utca aszfaltján.

— Nézd, két fiatal pap — mondta a hosszabb hajú.

— Hm, hm... — krákogott jelentőségteljesen a férfi és jobbra mosolygott.

A leány viszonzta. Ő csak a férfire mosolygott. Az meg: egy egész világrend fölött... Fölényesen tette, úgy, ahogy illett hozzá. A krákogásra a papok egyike megfordult. Fiatal, sápadt, sovány arca volt, fáradt szemekkel. A férfi újra kezdte:

— Na, úgy látszik, ma nem lesz...

— Ne bántsd őket — kérlelte a leány. — Ami engem illet, én szeretném, ha szerencsém volna hozzájuk. Tudod, most csak két tanú hiányzik még, és két gyertya, egy feszület és...

— És? — kérdezte a férfi szeme. Most már ő sem a másik világ fölött mosolygott.

— Különbem nem bántom én őket, azt akartam csak mondani, hogy úgy látszik, ma nem lesz eső... hm... Ezeket egyébként sajnálni kellene, nem bántani. Ezek még csak kispapok... olyan hervadó liliomok!...

A két pár elhaladt egymásmellett. A nézésük fürkésző volt. Kíváncsiság, fölény, mindkét oldalon. A különbséget éreztették egymással. Oh, ha valami csöndes, szolid zene ki tudná fejezni azt, amikor a két világ elsuhan egymásmellett. Oh, ha valaki ki tudná fejezni azt a távolságot, amely egyre növekszik az elhaladók között!

AZ UTCA VÉGÉN

Ott, ahol a házak elfogynak és új házak kopácsolása hallatszik, egy koldusasszony áll. Jövedelme az az egyetlen domb, amelyre a rossz tüdejű pesti ember gyanútlanul kapaszkodik fel. A teljesítmény első öröme után vontatott hangon szólal meg a koldusasszony:

— Szegény, szerencsétlen, munkaképtelen, öregasszony vagyok, könnyörüljenek rajtam és öt éhező gyermekemen...

A sétáló kispapok sem kerülhetik el a könnyörületesség vámhivatalát.

— Te, van nálad pénz?!

— Nincs. Egy fillérem sincs.

— Szegény, szerencsétlen... — kezdi az öregasszony másodszor.

— Nénikém, egy fillér sincs nálunk: szegények vagyunk mi is.
 — Csak egy néhány fillért!... — kísérletezik a koldus.
 — Nincs semmi nálunk: mi csak kispapok vagyunk még — mentegé-
 tetődzik ügyetlenül az egyik.
 — Ja! akkor mehetnek! — fordítja durvára a hangot a vámszedő.
 — Igazán szívesen adnánk...
 — Nem, lelkem! Csak menjenek nyugodtan; maguktól el sem fogad-
 nám! Szükségük van arra maguknak is. Szűz Máriám, — nézelődik — egész
 gyerekek még! De amott jön valaki! Isten áldja... Szegény szerencsétlen...
 munkaképtelen öreg vagyok...
 — A szegények éreznek velünk a legjobban. Nem csoda: hiszen velük
 közös lesz egykor a mennyekországa!

A FEHÉR ASZTALNÁL

A fehér asztalnál — gyümölcshámozás közben — a hivatalnok viszi
 a szót. Így beszél:

— Nem, fiam! — ha már elkezdtek ezt a témát — meg kell monda-
 nom, hogy te tételekben beszélsz, amiket még eddig senki sem bizonyított,
 és nem is fog bizonyítani. Miért? Azért: mert a problémákat nem szabad
 gyökerükben vizsgálni. És azért nem szabad gyökerükben vizsgálni, mert
 egyszerűen nincs gyökerük. Beszéltem én már nálad rangban és korban
 idősebb papokkal is szabadakaratról stb. kérdésekről, és a végén mindegyik
 beismerte, hogy itt tovább kérdezni nem szabad. Tudod, vallásos ember va-
 gyok, de ilyen dolgokban azt kell vallanom, hogy nincs megoldás. Csodá-
 lom, hogy az Egyház még nem jelentette ki, hogy itt nincs megoldás. Részem-
 ről megnyugodnék ebben a megállapításban.

— Ami a te gondolataidat illeti, egyáltalán nem győznek meg. Sőt! Tud-
 nék beszélni neked tényekről, amikre te is az ellenkezőt vallanád. De te
 még fiatal vagy, és nem akarlak háborgatni egyensúlyodban. Előtted még
 szép karrier áll, — Isten segítsen is rá! — Az egy, amit élet-tapasztalt ember
 ajánlhat neked: ne foglalkozz sokáig ezekkel a kérdésekkel...

Akinek az Úristen mártíromságot szánt, annak több értelmet adott a
 többinél. Ezek értenek meg minket a legkevésbé. Ezek azt gondolják, hogy
 a mi tudásunk a filozófusok mesterkedése, pedig a mi tudásunk: az evan-
 géliumi Kisdedek bölcsesége!

EGYSZERŰ LELKEK KÖZÖTT

Annyi ház van Pesten és annyi intézmény. Ugyan ki ismerné vala-
 mennyit? És ha kérdezgetni kell, ugyan kit mer az ember megkérdezni!
 A rendőrt nem; az többnyire a szemek előtt áll. Postást már inkább. De hol
 található mindig postás vagy kálauz? Jól öltözött úr nem jöhet számitásba.
 Marad tehát, és ez mindig marad: egy lelógós hajjú, csónadrágos, kamasz-
 képű suhanc.

— ...? ...? az még három utcával arrébb van! Én is arra megyek,
 velem jöhet, — ha akar."

— Köszönöm — és 20 lépés csend.

— Maga katolikus pap?

— Igen. Teológus. Egy év múlva leszek pap. Akkor felszentelnek.

Ismét 20 lépés csend.

— Én csak azt nem értem, — mondja a legény, és a kölcsönzés nagyon
 megérzi hangján — hogy az Egyház mért nem engedi nősülni a papokat?...

— Hát ez hosszadalmas kérdés. Szokáson és egyebeken alapszik. Kü-
 lönben nem értem a nehézséget. Talán szívesebben gyónnék olyannál, akinek
 felesége van?

— Nem szoktam gyónni — nevet a fiú a megoldáson.

— Hátha szokott volna?

— Nem tudom. — Azért maguk mégsem úgy élnek, mint a többi ember! Én nem bánom. Csak segíteni akartam! Az a magános embergyűlölő élet nem nekem való. Ha már valaki magasabb rangú, annak jó. Fizetése van jó. Gondja nincs. De magukon, az alsó papságon, kellene segíteni... Megtaláltuk a házat...

Az egyszerű lelkek vizsgáló szemmel néznek ránk, és ha elbúcsúznak tőlünk, dacosan szorítják meg kezünket. Ők keveset gondolkoznak. Inkább gyűlölnek vagy szeretnek. Minket nem is gyűlölnek, és nem is szeretnek.

Minek felsorolni azt, hogy hogyan állunk mi két világ között. Gúny, dédelgetés, előnyök az osztályrésznünk. Mert kövek között élünk mi. Néha érezzük a kövek keménységét, hogy közöttük vagyunk. (Amikor a nyugtalan éjeken gondolatok láza éget, és nincs akinek elmondhatnánk, mert idegenek vagyunk mindkét oldalon; amikor így kell imádkoznunk: „Az éji Rémtől, ments meg Uram minket!”) Máskor meg úgy élünk a kövek között, mint a gyopár. Olyanok vagyunk, mint ez a bundás, pihés, kevésvirágú virág: szürkés-fehéren állunk a kövek élén, messze a világtól, messze a naptól. Vagy inkább: távolabb a világtól és közelebb a naphoz.

RÉGEN

Idősebb főtisztelendő úr sétál velünk az udvar sárga útjain.

— Oh fiaim! — bocsássátok meg, hogy így mondom — régen minden más volt.

Régen : — a duktorokat Andrisoknak hívták, a főduktort Fő Andrisnak.

: — mindennap bor volt az asztalon, vasárnap duplika.

: — a „Pater Patrum” biztosította az Elöljárókat a IV. év jóindulatáról.

: — a jó Bundala spirituális így beszélt: „Ezt nem latinul mondom, hadd értsék meg.”

: — a Rektor Atya osztályáról azt mondták: „Ezek jámbor gyerekek.”

: — a másod-prefektust „Fiatalúr”-nak nevezték.

: — a sacellanusoknak egy liter bor volt a napi járandóságuk.

: — a dorgáló pontták így kezdődtek: „Miramur nimis”...

: — a kiszolgált pulpitusokat eladták a veszprémi szemináriumnak.

: — a tanári ebéden 14 fogás is volt.

: — itt a Párdányi doktor úr kezdő orvos is volt.

: — gázlámpa jelentette az előkelőséget.

: — fundusokból tanultak és nem könyvekből.

: — októberben pártnapot tartottak a IV. évesek.

: — karácsonykor ostya és méz volt a szimbolikus ajándék a karácsonyfa helyett.

— És most: más fények, arcom, szokások, de azért valami mégis annyira otthonos; mintha minden tegnapelőtt történt volna. Pedig ez a tegnapelőtt — 36 éve volt.

NAGY UTAK VÁNDORA!

Aki minket választ és Aki a kiválasztottak élére válogatott pásztorokat rendel, új prefektust küldött a Központi Papnevelőbe: Dr. Ijjas Józsefet, a nagy és szent utak vándorát!

Akik már régebben ismerték őt, bizony nagyot néztek, amikor két évvel ezelőtt dús, fekete szakállal állta körül találkoztak vele. Akkor indult a Szentföldre. Nem keresztshadak fegyvercsörtetésével, hanem a Jézust kereső lélek megindultságával.

Most már itt van közöttünk. Hogy mit hozott magával? Aki ellátogat hozzá, akár hivatva, akár hivatlanul, megtudhatja. Hozott néhány keleti faliszőnyeget, melyet egzotikus öltözetű „urak” díszítenek. Hozott továbbá néhány babiloni téglát is, melyekről oly sok „újat” és „érdekest” lehet leolvasni. Ezeket a tudós hozta. De hozott ezeknél valami sokkal értékesebbet is, egy meleg papi szívet, melyen ott van a kialakult Krisztus-arc fémjelzése. Már eddig is sokat kaptunk e papi szív melegségéből, szeretetéből. Utolsó szavai e rövid soroknak magyaros jókívánság legyen: Isten hozta, Isten tartsa, kispapjaink imája segíti új munkakörében.

AZ ÚJ SPIRITUÁLIS ÚR

Rektor atya egyik allokúciójában, melyet kispapjaihoz intézett, azt mondotta: „Minden pap tarisznyás ember, aki amerre jár, mindenütt és mindenkinek juttat tarisznyájából.” Ezek között a spirituálisnak bizony nagy tarisznyával kell rendelkeznie. Sokat, nagyon sokat kell adnia. Éhes, fejlődő lelkek lesik, mit vesz elő tarsolyából.

A lelkigyakorlat előtti napokban sok találgatás folyt arról, hogy vajjon ki veszi át Kerner Spirituális Úr örökét?

Végre a befejező nap estéjén a találgatásokból valóság lett. Közel 100 kispap kért határozott választ a lelkigyakorlat adó Erdey atyától. A válasz a következő volt: „Hát most már itt kell maradni.” Igen, Aki megnyerte 100 kispap szívét, annak közöttük kell maradnia.

Tarisznyájában nem a skolasztikus rendszert, hanem az „Apostolok iskolájának” tanmenetét hozta. Lelkünket kezébe tesszük és ígérjük, hogy a nagy vizsgán megálljuk helyünket.

A „MAGYAR ISKOLA” ÉLETE

A MULTBÓL

Csak úgy találomra felütöm „Évkönyvét a' Pesti Nevendék Papság Magyar Gyakorló Iskolájának.” Végző az első munkaesztendő (1830—31.) krónikájához. Olvasom:

„... a' tudós világ koránt se tekintse egyesületünk' zsengejét úgy, mint érett gyümölcsöt; fáradozásaink' szüleményei csak bimbók, azért ha tökéletlenek, vagy hibásak: erőink gyengeségének, különféle foglalatosságainknak kell tulajdonítani, mi törtük meg az utat, 's járatlan ösvényen tág menedéket nyitottunk az utódiságnak, ámbár forró igyekezeteinket egy részről az idő szüke, más részről sürgetősb foglalatosságaink tengere ostromolta...”

A multból olvasom? Talán nem is. Talán ez az állandósult jelen. „Forró igyekezetű” kispapok, a szívüket hozók ... stúdiumok, skabellumok, vizsgák tengere ... és mégis fakadnak bimbók!

A JELENBŐL

A virágok mögött ott van a magban valami, ami csodálatosabb a virágnál: az entelecheia. A lélek kitermelt virágai mögött ott van maga a célokba szöktető lélek; a gyűlésekben megnyilvánuló Magyar Iskola mögött húzódik egy csodálatosabb, belső Magyar Iskola, az eszméknek, kivetítésre váró gondolatoknak, megszendüléseknek termő anyaföldje: maga a kispapi lélek. A Magyar Iskola létalapja az, hogy a kispapi lélek mélységei, a lélek-kútfők gyöngyöznek, pezsegnek és visszatarthatatlanul patakokba törnek.

És törtek ebben a félévben is.

Megnyitó ülésünk keretében, október 1-én kondult meg a Magyar Iskola „hajnali harangszava”.

1. rendes gyűlésünkön hódoltunk a Magyarok Nagyszonya eszméjének;
2. rendes gyűlésünkön két testvérünk számolt be franciaországi útjáról;
3. rendes gyűlésünket a missziók gondolatának szenteltük;
4. rendes gyűlésünkön Almássy József dr. vicedirektor úr tartott hatalmas előadást „Katolikus és totális állameszme” címen.
5. rendes gyűlésünket a szociális szakosztály rendezte;
6. rendes gyűlésünkön a talmudizmus és más kérdések kerültek szóba;
7. rendes gyűlésünkön szemléltük a „karácsony két arcát” (a latin és görög karácsony szellemét).

Díszgyűlés keretében ünnepeltük újonnan szentelt szubdiákonus testvéreinket.

November 26-án emlékező díszgyűlésben hódoltunk az év két nagy centralista-halottja, Tóth Tihamér és Koudela Géza emlékének.

Lefordítottuk a holland miniszter-konvertita, Marchant nagyszerű könyvét; magyar címe ez lesz: „Előítéletek gátjain keresztül!” A könyv — a Korda R. T. kiadásában — karácsony után hagyja el a sajtót. Centralista testvéreink támogatására számítunk.

Még nem tudunk beszámolni I. félévi pályázataink eredményéről és szokásos karácsonyi szeretetakciónkról.

A Magyar Iskola tiszteletbeli tagjainak sora ebben a félévben a következőkkel gyarapodott: Almássy József dr. vicedirektor, Ijjas József dr. prefektus, Krajnyák Gábor dr. tb. kanonok-paróchus, ritustanárné, Rohály Ferenc dr. sz. sz. ülnök, paróchus és Szántay-Szémán István dr. pápai prelátus, ált. helynök. Szántay-Szémán öméltósága pompás úniós kézikönyvtárat ajándékozott vizszonzásképpen Iskolánknak. E helyen is köszönetünket fejezzük ki érte.

Fájdalmas pénteken vonultunk be. Ennek a körülménynek azonban nincs szimbolikus jelentősége, valamint annak sem, hogy a következő időkben kántorbőjt következett. Ellenkezőleg, örömmel várt minden és mindenki minket:

Kimeszelték a szemináriumot. A legelső meglepetés, ami a csomagokkal terhelt jámbor klerikust érte, az az új ruházat volt, amit az Alma Mater magára húzott erre az ünnepélyes alkalomra: kívülről sárgára meszeltett. Sokan tanakodtak már azon, hogy miért éppen sárga színű lett a szeminárium. A legelfogadhatóbb vélemény az, hogy az öreg épület alkalmazkodik a környezethez, jámborabb ábrázatot öltött magára, hasonult a kispapokhoz. — De csak kívülről változott meg a ház. Belülről a régi maradt: az ajtóban ott várt lendülő kezekkel hajlonva az ország legkiválóbb portása, Walter, vártak a vén boltozatos falak, a Rektor Atya, a kápolna és vagy 182 ölelgető kar és feleennyi széles mosoly. Az arcokat is mintha kimeszelték volna, virított még rajtuk a nyári nap. Szükséges ez! Van ugyanis egy elnyűtt közmondás:

„Mens sana in corpore sano.” Ezt a közmondást mi csak a látszat szerint alkalmazhatjuk. A szűnődő eredménye kielégítő: A legkövérebb ember a szemináriumban kerek 100 kg (megterhelés nélküli netto súly), a legsoványabb csaknem a fele: 51.5 kg. A legmagasabb 188, a legalacsonyabb 158 cm; érdekes tárgya lesz a megfigyelésnek az, hogy e mértékek mennyivel

fognak csappanni az esztendő őrlő munkájában.

Információk. Még most is szokásban van, hogy az esztendő végén leírásokat küldenek rólunk a „megye házába”. De mást is neveznek információnak. Például az aszkéta-duktor és valamely felsőbb tényező hivatalos beszélgetését (a magánjelentések kora lejárt), vagy azt a két borítékot, amit a Főtisztelendő Plébános Urak közelebbről is ismernek. E helyütt csak azt a figyelemreméltó szempontot érdemes említeni, hogy a legjobban sikerült információkat a Spirituális Úr megőrzi, és néhány év múlva felolvassa. Plébános Urak, nem kellene nemes versenyre indulni az első helyek babérijáért!

Az utolsó engedély. Olyan jóleső érzés az (és bűnbánva bevallható, hogy káröröm is van benne), hogy valaki így szólíthat meg áthelyezés után egy prefektust: „Főtisztelendő Úr!”, a megszólítás után többnyire valami ártatlanul huncut kérdés következik. Például: ... A Főtisztelendő Káplán Úr hogyan fogalmazná utolsó engedélyét... A fogalmazás így hangzott: „Ezentúl mindenben engedelmeskedhetnek az új prefektusnak!” Hiába, a vér nem válik vízzé!

Helyettesítések. Az előjáróváltás idején a részenként birtoklandó hatalmat közönsnek tekintette az előjáróság. Éspedig volt: Ideiglenes Spirituális Ijjas főtisztelendő úr. Megérkezéséig helyettesítette őt a Prefektus úr. De torokfájás miatt a Prefektus hatáskörét a spirituális-vonalon

Marczell Atya vette át, a felügyeleti részt pedig a Vicerektor úr vállalta. Ilyenformán a címzések így alakultak: Főtisztelendő Ijjas: ideiglenes spirituális,

Klemm prefektus: ideiglenes spirituális helyettes,

Marczell Atya: helyettes ideiglenes spirituális helyettes,

Almássy Vicerektor úr: ideiglenes spirituális helyettes, prefektus helyettes.

Az utolsó ablak... a kápolnában átalakuláson ment át. Az üdvözült öreg pap helyébe Tóth Tihamér alakja került. Amikor Tóth Tihamér lelkesen magyarázta az általa készített ablakok tervét, bizonyára nem gondolta még, hogy a „jó és okos szolga” képét önmagának állítja.

Szombatokint olyan a ház, mintha hurcolkodás volna. Pedig csak takarítás történik. A „bútorzat” kikerül a folyosóra. Söprük, lapátok mozgolódnak, sárga viasz kenődik a kefére, és vagy negyedórán belül fényes a padló. Sokan néznek ránk, „pestiekre” gyanakvással, hogy talán elkényeztetnek minket. Ennek csak a fele igaz. Mert nálunk is érvényes a régi bölcsesség: Magad uram, ha szolgád nincsen.

Légvédelmi pincék. A korszerű felgyverkezést az alapoknál kell kezdeni. Valószínűleg ezért épültek nálunk is a légvédelmi pincék. Kifogásolni talán csak a pince szót érdemes ebben a használatban, mivel minden magyaros érzék szerint a pince nemcsak lyukat jelöl, hanem tartozik hozzá más is. A légvédelemben más nem tartozik hozzá.

A pontkák... még szokásosak. Az est duruzsoló csendjében kedves kép a sok lankadt levita erőfeszítése a lelki csúcokra. Bizony néha nehezen megy, s a befejező amenre úgy zuhan előre a térdeplőre a fekete hadsereg, mintha fehér lisztes zsák volna. Emberek vagyunk. Néha ugyan egy-egy ártatlan esemény megakasztja a beidegzett szokásokat. Ilyesfélék: Az egyik igen szép punkta azzal végződött: Most aztán kedves Tisztelendő Urak! kitartás... Amen. Előírás szerint mindenki előrebukott, csak az utolsó sorok egyik lakója állt föl, térdet hajtott és indult kifelé. A szom-

szédja odasúgta: „Hová, háová, Jóska?” Amaz fontoskodva odahajolt és visszasúgta: „Most tartok ki...” Azzal távozott. Salva nos Domine vigilantes!

A nyelvek adománya. A szeminárium gondoskodása folytán a német órákat ingyen, a francia órákat 50 százalékos kedvezménnyel kapjuk. Az eredmény kielégítő. Majdnem minden kérdésre feleletet kap a tanár úr. Talán néha rövidebbet, mint ő gondolná. Leggyakrabban ezek a „mondatok” szerepelnek: „Ja.” — „Schön.” — „Oui.”

A papír-korlátozás... nemcsak a Centralistának okoz fejtörést, hanem a tudósabb helyeken is. Igaz, hogy minden éremnek két oldala van. Beszélük, hogy igen jólméretezett fóliások leleselkednek egyes íróasztalfiókokban, s talán nem is olyan ártalmas ezeket közérdekből féken tartani. Sőt, olyan vélemény is akad, hogy a csökkentést a már megjelent könyvekre is ki kellene terjeszteni.

Nehéz a tudomány! Új professzor érkezett az egyetemre. A szillogizmusok senyvesztő labirintusai állnak diktálása nyomán a papíron. Csak néha enged meg magának egy prózaibb lélekzetet: „Tehát szándék sokféle lehet... Például valakinek az a szándéka, hogy felmászik a Dobogókőre...” és következik a szillogizmus „nótá”-i, „korollárium”-ai. A jól végzett munka után rövid tapogatózás vizsgálja a discipulusoknál elért eredményt: „Nos, remélem nehézsége senkinek sincs a kérdéssel kapcsolatban?! ... Mindent megértettek?”

„Igen, professzor úr, — emeli fel kezét egy nemrégiben visszacsatolt ruzsinka — csak azt nem értem, mi az a Dobogókő...”

A professzor úrnak még ideje sincs a kérdés szokatlansága felett csodálkozni, amikor a ruzsinka kebeltársa, félve a nemzetiség tekintélyének csorbulásától, lenézően okítja a tudatlant: „Ugyan Te, hát nem tudod? Hát az: ami a wurstliban forog!” — Hiába, nehéz a tudomány!

Különös kérés. A kispapoknak mindenre készen kell állniok. Főképpen séta közben. Az egyik napon a Ferenc József-hídnál állított meg két

jámbor embert egy közepesen öltözött fiatalember:

— Bocsánat, kegyetek kispapok?

— Igen.

— Akkor kegyeteket meg fogom pumpolni!

— Bajosan — vélekedett az egyik.

— De igen, én a Felvidékről való vagyok! Három öcsémet tartom egymagam, nyelvórákat adok, intsrúálok, alig alszom, keveset eszem, és... 27-én alapvizsgára kellene mennem. Az anyagban bizonytalan vagyok... de, ha imádkoznának értem, nekimennék. Megígérik az Urak?

Az Urak melegen megrázták a különös ember kezét.

A Mikulás-est... kedves bemutatkozója az elsőéveseknek. Bevezető szám egy lámpaernyő félrebillenése volt, amelynek következtében a konferáló hosszú karjai groteszk formában jelentkeztek a mennyezetten, míg ő maga hiába kereste a szokatlan hatás titkát. A tárgyalás modern témával kezdődött: a katonaelettel. Hiszen nemsokára az ájtatos sereg birétum helyett katonasapkát rakhat a fejére. Egyúttal megtörtént a szakaszba való beosztás is, ami nemcsak a háborús szempontokat vette figyelembe... A híradósok mindjárt be is mutatták tudományukat. Művészileg közvetítettek egyidőben a ferencvárosi sportpályáról, a genfi népszövetségi kiküldött keleti pályaudvari fogadásáról és a tenyészállatvásárról. A vidám jelenetet cigányzene zárta be, amelyben elhúzták az „előljárók nótáját”. A Rektor Atyára Kossuth nótájával köszöntöttek: „Esik eső... annyi áldás szálljon rája.” Az ismétlést már a kommunitás közösen végezte. Ijjas prefektus úr tust kapott: a tevéndulóval tisztelték meg. Szó volt még holmi hurcolkodásról és evezésekről, amelyeknek szintén volt alanyuk. A közösség nótája így kezdődött: „Ne legyen héber, ne legyen vizsga!...”

Ez a boldog utópisztikus idő is színre került „A szeminárium 1960-ban” címmel. Kelés 8-kor, egyetem rádió, zipzárás reverenda, vitaminos táplálkozás, közös asztal az előljárókkal, morzéjeles görög punkta. Ebből érte-

sültünk arról a meglepő jóvendölestről is, hogy egyes professzor uraknál „unus omittitur, alter relinquitur”, valamint az életkor nevelő hatásáról.

Nevelésre buzdított az utolsó szám is: Védekezést hirdettek próbapredikáció formájában az alkohol ellen. Bírálata: tárgyválasztása kitünő. Antológiát adott a déli próbapredikációkból. Használta a megnevetetés minden eszközét. Befejezése (a Vicerektor bírálata) csattanó.

A záróindulóba a valóság hangja csengett bele: „lyukas nadrágban vegetál a levita”, de azért jókedvű, főleg Miklós-estén. Szép szavakra átírva: egyszerű „környezetben” is a fiatal élet jókedve lakik nálunk. Irígyelheti tőlünk akárki! — Derék fiúk az elsőévesek!

Jubileum. Jubilál a Feri bácsi. 20 éve van a szemináriumban. Ő is, mint a személyzet többi tagja, a portásságnál kezdte. A fiatal radnai fiú 6 évig nyitogatta a kaput. Azután közelebb húzódott a templomhoz. 14 év óta az ő érdeme, hogy az Egyetemi-templomban úgy ragyog minden. 14 év óta ő a „*második spirituális*”, aki példát ad valamennyiünknek, hogy milyen selymes kézzel kell ahhoz nyúlni, ami az Úré. Isten áldása legyen rajta és munkáján!

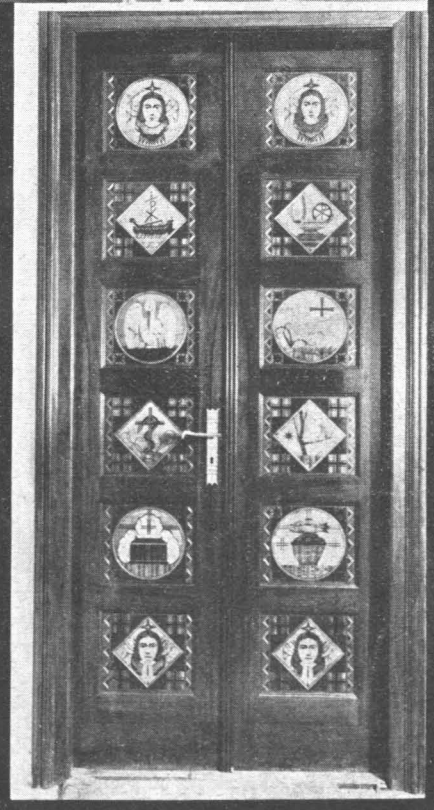
A nagy család, az egész szeminárium havonta körülüli a Rektor Atyát. Ezt hívják allokúciónak. Csöndes esti hangulatban, magunk között visszatekintés történik az elmúlt hónap eseményeire, elhatározások származnak a jövő hónapra. Ébreszteni kell az új nemzedékben a friss, papos szellemet. Kell ez a jóvendő miatt. Ezt célozza az a szent nap, amelyet az elsőpénteken tartunk. Csönd borul a házra és őszintén vizsgálja mindenki, hogy nem gyöngült-e valahol a hivatás kegyelme. Milyen szép volna, ha a kívül levők is lélekben velünk tartának! Milyen jól esnék, ha ilyenkor különösképen imádkoznánk egymásért!

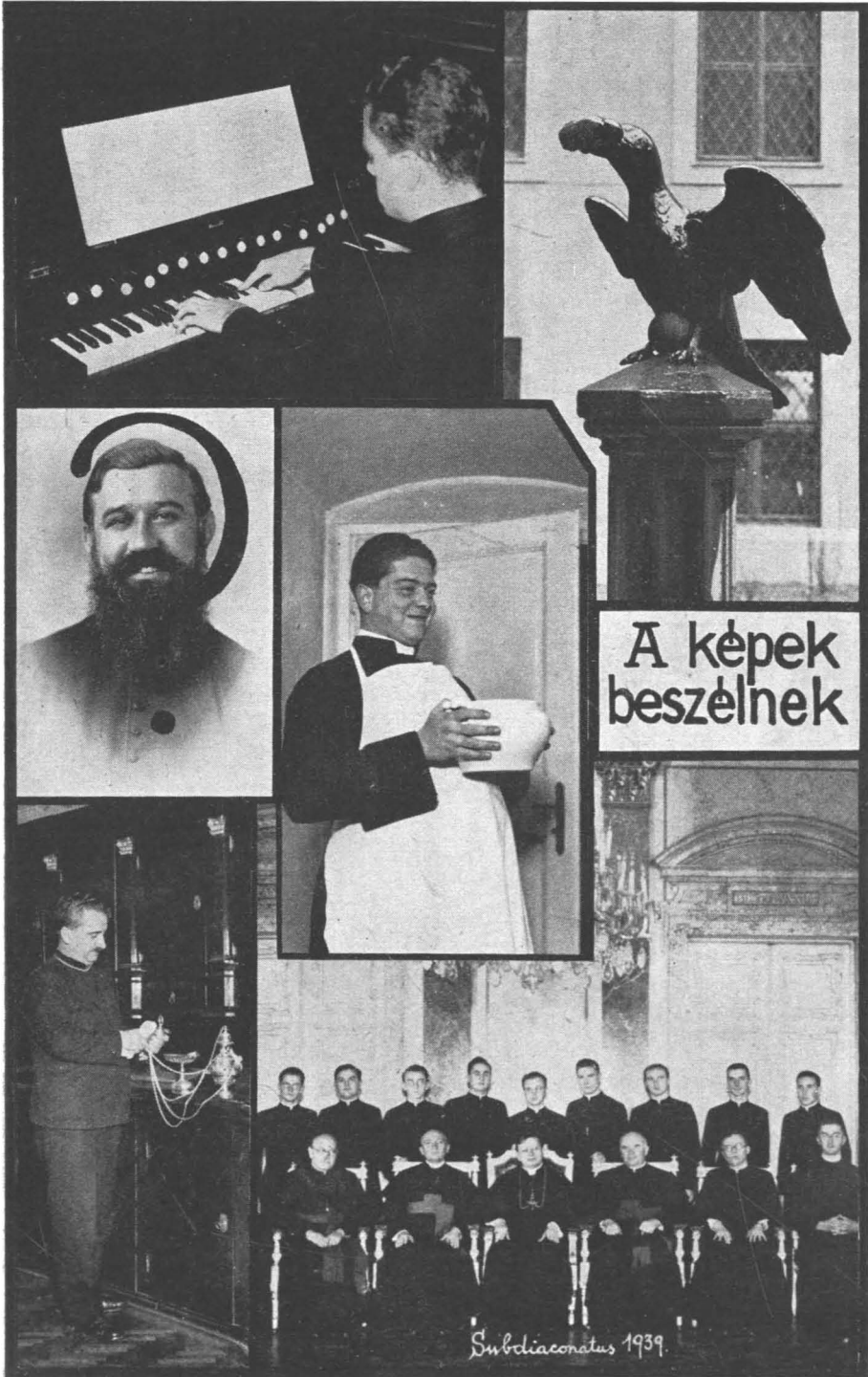
Ha látsz hervadó virágot, jusson eszedbe, hogy a kispap nem ilyen. Ha sápadt arcokkal találkozol, nehogy ilyeneknek gondolj minket. Ha félévkor a bizonyítványokban hemzseg a jeles, kérdezősködj oka

Itthonró! . . .

Silentium

A képek
beszélnek

Subdiaconatus 1939.

után. Ha néhány év múlva mindenütt dicsérni fogják a Centralistákat, — tudnod kell, hogy honnan ered ez a változás: bevezették a félhatos felkelést. Éljen!

A **Centralista** ezer példányszámban jelenik meg. Külföldön 218 régi növendéket keres fel. Nagykönyvében 118 tiszteletpéldányt tüntet fel, — házi használatra és hirdetésekre közel 200 példány szükséges. 611 előfizetővel dicsekedhetik, akik többnyire utólag fizetnek. Ez természetes is, hiszen a csekket csak a lappal egyidőben kapják meg kedves olvasóink.

Nikodémus-órák. A volt Spirituális Úrnak az volt a szokása, hogy az idősebbeket a pontták után lelki beszélgetésre hívta magához. Az ájtatos gyakorlat azzal végződött, hogy a válaszok egyre lassultak, végül feleletet egyik sem adván — visszhangzó kopogás jelezte, hogy a lelki fürdő után a jámbor Filóteus úgy 11 óra tájban hazakocogott lefeküdni. Az éjszakai kihallgatás legfőbb jellegzetessége abban állott, hogy a virrasztásban mindig a jámbor Filoteus lankadt el elsőnek, és a jó Spirituális diadallal küldte a nap legyőzöttjét édes nyugovóra.

Volt mármost nálunk egy olyan lélek, akit az áldott természet a beszéd ajándékával mértéken felül is tetézt. Érthető tehát, hogy közérdekklődés előzte meg a két fél barátságos mérközését.

— Nos, — állította meg kora reggel a kihallgatás alanyát a hozzá közel fekvő barátja — mi az eredmény?

A válasz egy bővített mondat volt:

— Amikor láttam, hogy a Spirituális Úr bólogatni kezd, — Ó ugyanis nem gondolhatott arra, hogy én délután három óra hosszat aludtam — jóindulatúlag felhívtam a figyelmet, hogy 12 óraker ideje volna már lefeküdni, mivel neki korábban kell felkelnie, mint nekem, amikor is...

A bővített mondat vége hosszú volna, régen is történt. Az viszont tény, hogy több Nikodémus-óra nem volt. Olyanok is vannak, akik ezt a jelentéktelen eseményt összefüggésbe hozzák a Spirituális távozásával...

80 mázsa... almáról beszéltek, hogy állítólag 80 mázsa almát tett

el télire a Vicerektor Úr (Almássy). A föld gyümölcsét oly megfogó kedvességgel fogyasztotta az a jámbor kispapsereg, hogy a kívül álló szemlélőben önkénytelen az a meggyőződés támadt, hogy a világ e természetes szépségét igazán vétek volna martalékaul engedni az enyészetnek.

O Sacerdos, tu quis es? Ez volt a lelkigyakorlat jeligéje. Hogy mennyire megragadt a lelkekben, mutatja az a körülmény, hogy itt-ott neki szegzik az ismeretlenül ittjárom öregebb paptestvérek mellének is ezt a hirtelen kérdést. Így járt az eltávozott prefektus is. Mivel a lelke csak visszavonzotta közénk, bekopogott az egyik cella ajtaján. A bentlévő méltóságteljesen akart információt szerezni a látogatóról. Kiszólt:

— O Sacerdos, tu quis es?

A kérdezett kissé zavarba jött:

— Praefectus sum — válaszolta kívülről.

A belülről jövő játéknak vélvén az ügyet, ráolvasta a lelkigyakorlatos szentenciát:

— Non es tu, quia de nihilo.

Hívatas. A szél ott fú, ahol akar. Különös hívatasok is támadhatnak. Még arra is tudunk példát, hogy a vámosok asztala mellől is keltek fel szentek. A legifjabb boltos meghívást kapott a szacellánusságra. Principálisa méltatlankodva engedte útjára az ügyes tanoncot. Korholó szavai így hangzottak:

— Hát menj, ha azt gondolod, hogy boldogabb leszel, hogy utolsónak kell kijönnöd a kápolnából!

Ilyen a pénz szava.

Amikor a Centralista megjelenik, a szeminárium népe már a kollokviumok lázas idejét éli. Bizony nehéz a könyvet kézben tartani akkor, amikor az ünnepi hangulat már előreveti fényét. De kell is ez. Tartozunk mi is leróni azt, amin a kívüllevők már átjutottak vagy átestek. Nem félünk a — munkától!

Karácsonyi angyalok. Nem túlzás ez. Kibirná a dogmatikusok szigorú terminológiáját is. Mert nem lehet a kispapokat csak angyaloknak nézni a karácsony előtti napon. Kettesével indulnak a szegénytelepre. Madzagon

fogják azt az elég természetes csomagot, amiben egy kis liszt húzódik meg, egy kis oldalas is lappang benne — meg egyéb hasznos holmi. A gyerekeknek is akad valami. Igaz, nem önzetlenül végzik ezt a szolgálatot: azért a boldogságért teszik, amit csak a mások öröme szerezhet meg.

Ha eljutunk a szívekhez. Centralista testvérünk! Karácsony van. Itthon kar- ingek lebbennek, mosolygás, kará-

csonyfa. Itthon ugyanolyan minden, mint a Te idődben volt, kispapos, kegyelemmel teljes. Ó, milyen lehet a Te karácsonyod? ... Centralista testvérünk, ha nem volna olyan, mint itt nálunk, akkor engedd meg, hogy fölkeressünk most meleg, szívből jövő szóval: Testvér, a szentestén szálljon Rád a szeminárium békéje, fiatal éveid édes, szent hangulata, áldjon meg Tégedet a karácsonyi Jézus...

ÚJÍTÁSOK,

amelyek a körünkből eltávozott dr. Kerner István kalocsai érseki nagyszeminárium rektorának spirituális működéséhez fűződnek a Központi Papnöveldeben:

1. **A szép Salve Regina éneklése.** Az esti imánknál szokásos litániák után felállunk és elénekeljük a Szent Szűz tiszteletére az időszakos Antiphonát. Az előimádkozó áldást kér: Nos cum prole pia — a kar feleli: Benedicta Virgo Maria! A spirituális az oltárhoz lép, atyai áldást oszt. Az ifjúság pedig meghatottan tér csendben nyugovóra. A vakáció folyamán sem maradt el az atyai áldás soha.

2. **A liturgikus misék.** Eleinte minden kedden és szombaton mondtuk közösen a miséző pappal fennhangon a szentmise imáit, majd csak vasárnap.

3. **A completorium vasárnap esti éneklése** két karral a házi kápolnában. Szépsége, bensősége lélekiemelő. A kispapok örömmel végzik.

4. **A hármás ceremonariusi munus** felállítására, hogy az asszisztencia szépsége, rendje minden tekintetben biztosítva legyen. Érdekessége, hogy az elmúlt évben mind a három ceremonarius egri volt, mintha csak az egrieknek egészen különös érzelme volna a ceremóniák iránt.

5. **A szentóra.** Az első péntek előtti csütörtök este, 8—9-ig. Az elmélkedések anyagát főképp P. Csávossy S. J. füzeteiből vettük, de igen megnyerte a kispapok tetszését Halász Pál füzete is.

6. **A subdiákonusok és diákonusok karingben** s az utóbbiaknak stólával való **szentáldozása**, a többiek nagy épülésére szolgál.

7. **A kispapok**, főképp diákonusok és újmisések fokozatos bekapcsolódása az egyetemi templom **lelkipásztori munkájába**.

8. Germanikus lelkiületének izzó lelkesedésével karolta fel a **cellák ügyét**, s azért nagy része van az ő agitációjának abban, hogy a régi Szeminárium 71 cellát nyitott a II. évtől följebb lévő évfolyamoknak. Éppúgy lelkesen sürgette a germanikusok híradójának a Correspondenz-blattnak megfelelő Centralista lap megindítását s abban immár 4. cikkét jelenteti meg. Végül a Centralista Találkozó megrendezése is szívügyét képezte.

9. S övé az érdem a **kerti kuglizó** felállításában is, sőt a svábhegyi kirándulásoké is, amelyeken nemcsak megjelent, hanem a hosszú meták megrendezésében vezetett.

10. **A karácsonyesti szép, hangulatos, és az évvégi búcsúünnepségek megrendezése.** A távozó VI. éveseknek egy emlékalbummal való megajándékozása is az ő kezdeményezése.

11. Végül, ami kétségtelen, a legszebb érdeme: **az évi római zarándokutak megrendezése.** S minthogy vállalta a további évekre is a zarándokutak megrendezését, ezért külön köszönet és hála illeti Öt.

EGY HIVÓ HANG.

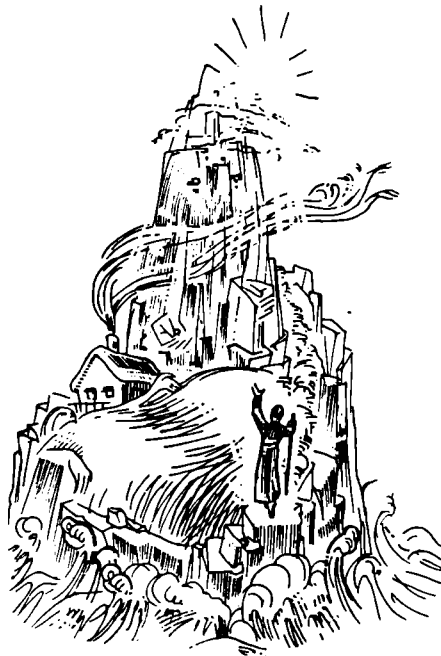
Hívtak sokan. Tenger zúgott fülemben...
Hívott a hegy. A vágyam magasokba
nézett s a csúcsok mély igézetét
nyilazta rám. S az Isten mondta egyre:
Ne menj a hegyre!

Hívott a völgy: hogy elfeküdjem benne,
s álmodjak édes boldogságmesét.
Én akartam. De Isten mondta egyre:
Vigyázz szívedre!

Hívott az otthon nagy meleg szemekkel:
a csendes élet révébe kikötni.
Szerettem volna. S az Isten mondta egyre:
Lépj a szívedre!

És nem mentem se hegyre, sem a völgybe,
És nem léptem családba, mint a többi.
Isten hívott engem a meredekre
s megyek, remegve...

PAKOCS KÁROLY

Tanári beiktatás. Szeptember 19-én nagyszámú hallgatóság jelenlétében iktatta be dr. Marcell Mihály, a hittudományi kar ezidei dékánja, az erkölcsstudomány tanszékének újonnan kinevezett tanárát. Dr. Ibrányi Ferenc c. rk. tanár, a morális új tanára 1901-ben született. Teológiai tanulmányait a budapesti egyetemen (1919—24) végezte. Tanulmányainak további folytatása Rómában következett. Mint egyetemi magántanár tanított az esztergomi főiskolán, ahonnan a kormányzói kinevezés a hittudományi kar tanári karába emelte.

Szigorlatok a régi rendszer szerint: Budai Dezső (hist.-ius.), Kalapos Mihály (hist.-ius.), Kárpáti Károly (hist.-ius.), Kiss László (hist.-ius.), König Simon (dogm.), Kulcsár István (hist.-ius.), Peidl Béla (hist.-ius.), Sima János (hist.-ius.), Simon Endre (hist.-ius.).

Doktorok lettek a régi rendszer szerint: Albrecht József, Dancsák Sándor, Fodor Antal, Kálmán János, Merva László, Peidl Béla, Petró László, Tóth Alajos.

Szigorlatok az új rendszer szerint:

a) baccalaureatus: Csoba János, Hartung István, Hegyi László, Lajtos József, Majtényi Béla, Mester István, Miklós István, Németh László, Nyitrai Ferenc, Rojkovich István, Zakar András.

b) licentiatus: Bacsóka Béla, Demel Iván, Szemes József, Varga Péter Pál.

Doktorok lettek az új rendszer szerint: Barabás Ferenc, Jordán Emil, Lipics József, Mészáros Lajos, Molnár Vince, Senkár Lajos, Szappanyos Béla, Szele József, Szilas József, Tóth József.

Hiába hozták rendbe az egyes szemináriumok könyvtárait a szemináristák, újra szét kellett szedni. Új, modern könyvállványok kerülnek a régi faállványok helyébe. Ugyancsak ez a helyzet a kari könyvtárban is.

Mult számunkban azt írtuk, hogy őszre megnyílik a jogászok új épülettömbje „a jogászok ezreinek”. Megnyilni megnyílt, csak a jogászok ezrei hiányzanak még, egyelőre ismeretlen okokból.

Eltűnnek a „civilék” a hittudományi karról. Az 1939—40-es tanévre csak hárman iratkoztak be. Egy régi szín ismét eltűnőben van a kar palettájáról.

LIBER ASSISTENTIARUM

A Liber Assistentiarum igen tekintélyes külsejű könyv. Vastag, bőrbe van kötve és legalább 3 kiló. De persze, ez csak a külső, a látszat, mely jelenleg aranyos ugyan, de már nem fénylik, tehát — nem biztos, hogy csal. A krónikás felnyitja a kemény, vastag fedelet és szeme gyönyörködve szalad végig a táblázatokon, beosztásokon, szép rendben írt neveken. A Liber Assistentiarumban minden a helyén van. (Az már persze nem lehet megtudni, hogy a rend oka a megszokás, vagy a nosztalgia?)

Az első oldalon levő első név Ragats Rudolphus, Jauriensis, mint 1898—99-es magister assistentiarum; az utolsó pedig 1907—8-ból Németh Emericus, Strigoniensis. Tovább talán már nincs magister? O, de mennyire van! Van, virul és dirigál. Hogy mit? Azt mutatják a hatalmas könyv következő oldalai. Lapozzuk fel őket.

Jönnek sok-sok lapon hosszú sorokban a rubrikák, bennük a nevek. Minden templom minden asszisztense szépen be van írva. (Átlag 8—9 helyre ment akkoriban a Központiból asszisztencia. Most nagyhéten néha a 32-t is eléri; hiába, van fejlődés. Hogy az ú. n. „fázé”-viszonyokban van-e fejlődés, — nem lehet kideríteni. Azt nem irták be a könyvbe. Ma sem írják be.) De azért sok mindent beírnak, csak olvasni kell tudni, no meg ismerni a mindenkori magisterek pszichológiáját. Lehet, mert mind egyforma.

Amint lapozunk, sok az ismerős név. Egy helyen pl. a következők szerepelnek egymás mellett: Rogács, Pataky, Saly, Szabó Joannes. Akkor még kispapként asszisztáltak — most szintén, csak nem mint leviták. Most kispapok mellett állnak, hogy égő gyertyáik ki ne aludjanak, az indumentum laetitiae el ne fakuljon és ha majd arra kerül a sor, a keresztet is a tunica iucunditatisban vigyék. Talán ez is asszisztencia: oltárszolgálat.

De a kereszt még messze van és ami van, az is mindig könnyebb a magister számára, mikor a siker élő bizonyítékaképpen a kiküldöttek csengő ércsel térnek haza. A „Nota” rovatban megjelennek a sokatmondó, klasszikus szavak: accepimus 10 coronas. Néha több is jut, néha kevesebb; sőt valamelyik felháborodott magister egy helyen ezt írta az előző heti 15 cor. megjegyzés alá lakonikus rövidséggel, de remegő vonásokkal: nihil. Hej, szomorú világ! (Ez már csak a krónikás együttérző sóhaja.)

Hej, régi jó idők! (Ez is a krónikás szomorú megjegyzése.) Az egyik „nota” ugyanis ez: Pecuniam non acceperunt, sed grandem collationem. — A mai szomorú idők elől a multba menekülő könyv-búvár nagyokat nyelve maga előtt látja az asszisztenciából megtérő négy igen vidám, de kissé tétova tekintetű delikvenst, amint a magister komor érdeklődésére az illető plébános bőkezűségét dicsérik; meg talán nemcsak a bőkezűségét...

Persze, nem mehetett mindig ilyen könnyen a honorárium „felvételezése”. Az egyik bejegyzés legalább is közelharcra mutat, mikor így ír: Recepimus 12 florenos; alatta ugyanaz az írás: accepimus 2 florenos — hát úgy látszik, volt különbség az accipere meg a recipere között.

De a „nota” nemcsak rúti anyagiakról szól. Egy helyen pl. a következőket jegyezték fel: Praedicavit Em. Card. Schlauch. (Igaz, hogy „nemcsak igével él az ember” jeligére mindjárt alatta van: Accepimus ab Em. Dno. Schlauch 50 florenos. — Valószínűleg nagyon tetszett akkor a prédikáció...) Tovább kitűnik, hogy ez alighanem rendes szokás volt. Két oldallal odébb már megint ez a felírás: Praedicavit Exc. ac Rev. D. Aeppus Coloc. G. Császká. Accepimus 25 florenos. — Hiába, különbség van kardinális meg érsek között! Ilyen árnyalati különbségek sohasem kerültek el a magister árgus szeméit, melyek azonban a tények bejegyzésében néha érzelmi befolyást is követnek. (Az egyik keményen és megbélyegzően: „Accepimus nihil”, a másik szeliden és megbocsátóan: „Elfeledek fizetni”.) Aztán megint jönnek nagy tételek: Majláth őexcellenciája 40, Schlauch biboros 100 koronával honorálta a segédkezők igyekezetét.

Néha a bejegyzés igazán nagy ünnepről ad hírt. Ilyen pl. 1901 szeptember 15-én: Missa iubilare 25 annorum sacerdotii Mgfcii D. Spiritualis; vagy a következő évben: Consecratio eppalis Illissimi Rectoris Városi.

Közben pedig mindig jobban szaporodik az asszisztenciás helyek száma. Néha nem is jut mindenková eléggé ember, így aztán „duplikálni” kell, amit ilyen jegyzet mutat: idem etiam ad Matthiam Budae. Sőt néha még így sem lehetett megoldani a kérdést: Non potui mittere acolythos, quia pauci eramus. — A bús lemondás néha mély felháborodásnak adja át a helyét, mikor — az élet örök tragédiája szerint — eszmény és valóság (vagy inkább: remény és valóság) nincsenek összhangban. Ilyen ez a jegyzet: „à 2 cor. In fine anni!” — Biztosan elfelejtettek boldog új évet kívánni...

Vannak aztán olyan mondatok is, amit a mostani kispap nem ért. Pl.: „Accepimus 11 lumina”, vagy „Accepimus 16 cor. et 4 lumina à 80 fill.” Kérjük is az idősebb centralista Testvéreket, írják meg nekünk a rejtélyes szavak megfejtését.

Lapozgatás közben azonban a könyv végére értünk. A krónikás becsukja a vastag fedelet és elgondolkozik: olyan a Liber Assistentiarum is, mint a kispapi élet. Bőrkötésű és sok vidámság van benne...

HIREK A SZEMINÁRIUMBÓL

Az őszi kirándulás szept. 30-án volt. Egy órakeret talákoztunk a Szent Anna-kápolnánál és vidám ebéd után kiki nyakába vette a budai hegyeket. Kettesével, hármassával másztuk meg a János-hegyet, voltak, akik Máriaremetére is elzarándokoltak, s a méta- és futball-játék után fáradtan, de jókedvűen tért haza a „fekete sereg”. — Tanulság: a Spirituális úr kitűnően métázik.

Rektor Atyánk jóvoltából a második emeleti társalgó is hasonult a harmadik emeletihez, izléses berendezésben. Itt lehet pinpongozni is. Az asszisztencia-próbák azóta nem itt, hanem a kis-aula színpadán vannak; ez kitűnően alkalmazható szentélynek.

A lelkigyakorlatunk október 29-én, vasárnap este kezdődött és a „köznép” számára november 4-én, szombaton ért véget; azért még aznap szilenciumot — kellett volna — tartanunk, pro ordinandis. A jóleső csendben dr. Erdey Ferenc egyet. c. rk. tanár úr, az új spirituális úr vezette lelkeinket az isteni magasságok felé.

A missziós bolt szépen dolgozik. A tombolán, mint mindig, idén is igen értékes nyereményekhez jutott a klérus. Külön értéket képviseltek Ijjas prefektus úr adományai, aki saját szavai szerint „könyvtárát alaposan megcsapolta”. A missziós szellemnek megfelelően december 3-án, Xavéri Szent Ferenc ünnepén zajlott le a történelmi esemény. Jelenlegi boltosok: Erdei Péter III. é. nagyváradi és Csatlós Ferenc II. é. esztergomi.

A létszám az év elején 97, közülük 4 bencés gyakorló tanár, 2 hitoktató és 18 elsőéves volt. Azóta az I. és II. év egy-egy taggal megfogyatkozott.

Római ösztöndíjat kaptak: dr. Belon Gellért kalocsai teológiai tanár és dr. Senkár Lajos esztergomi áldozópap. Ugyancsak ösztöndíjas Bécsben Cseh Sándor győri áldozópap.

A megboldogult dr. Koudela Géza utóda dr. Teller Frigyes egyetemi előadó, püspöki tanácsos úr. Zenetermünk parkettpadlózatot kapott, ezáltal pormentesebb a levegője. Az énekkar létszáma: 40, ebből koralista: 25.

Házunkban lakik Gacs János pápai kamarás, országgyűlési képviselő úr, a soproni Szent Imre Kollégium igazgatója és dr. Hoss József prelátus-kanonok, országgyűlési képviselő úr.

Mr. René Clavel révén, aki tavaly a francia nyelvet tanította a Szeminárium-ban, az elmúlt évben a mi francia kurzusunk, mint a francia követség által elismert hivatalos francia kurzus, nyerte el a követség szokásos évi ösztöndíját.

Ez a Francia-Magyar Pamutipargyár igazgatójának, Mr. Stoffelbachnak adománya, mely a kultuszminisztérium és a francia követség tisztviselőinek adományával együtt 3500 pengő. Az összegből a nyáron a francia kurzus 6 tagja volt Franciaországban, a fennmaradt 500 P pedig hasonló „kiruccanásokra” szükséges összeg alapjául fog szolgálni.

Ut hos electos... November 5-én dr. Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás úr Öminenciája szentelése által szubdiákonusok lettek: Borovi József roznyói, Hegyi László pécsi, Kovács Erasmus győri, Mester István egri, Miklós István kalocsai, Németh László székesfehérvári, Nyitrai Ferenc váci és Zakar András esztergomi V. évesek. — Tonzúrát és december 3-án a kisebb rendeket felkapták: Kubinyi György veszprémi, Szalay Miklós veszprémi, Unger Béla veszprémi, Zipser Ervin esztergomi IV. évesek; Gaál Sándor veszprémi, Vági László III. évesek; Csatlós Ferenc esztergomi, Gál József pécsi, Major Kálmán veszprémi, Németh Károly szombathelyi, Rózsahegyi György kalocsai, Szepes Alfréd O. S. B., Szokolay Antal esztergomi, Tóth Károly esztergomi, Uhl Vendel szatmári II. évesek.

A próbaprédikációk tárgya: VI. éven: dogmatikus, V. éven: morális, IV. éven: homília, III. éven: bibliai leírás, II. éven: egy szent élete, I. éven: kötött szöveg elmondása.

Infirmaria: kezelőorvos Pardányi Emil dr. egészségügyi főtanácsos úr. A kis-papok egészségi állapotát általában kielégítő. Eddig 22 beteget láttak el.

Nyolc helyen asszisztálunk rendszeresen. Az asszisztencia vezetését Kerner spirituális úr távozásával Ijjas prefektus úr vette át.

A tornaórákat a piaristák tornatermében és udvarán tartjuk kedden és csütörtökön délután.

Duktorok: Főduktor: Kovács Jenő VI. éves veszprémi; az I. évesek aszkéta-duktorai: Zakar András V. éves esztergomi és Zipser Ervin IV. éves esztergomi; a II. éven: Rojkovich István V. éves hajdúdorogi és Jávor Egon IV. éves O. S. B.

„CISZ”

Stefan Djakovič V. 4.
Dr. Mentés Mihály IV. 12.
Medgyes József VI. 8.
Saád Henrik II. 2.

Kérjük kedves olvasóinkat, hogy ha előfizetésük rendezett, a csekkel ne zavarassák magukat. A csomagolás könnyebbé tétele miatt minden példányban helyeztünk el csekket.

C S E R K É S Z E T

Az elmúlt nyáron ugyancsak mozgalmas cserkészélet folyt csapatunkban. A vezetői gárda új tagokat nyert a központi tisztképző táborokban. Rajtisztai tábort végzett: Bacsóka Béla, Halász Ervin, Hegyi László, Miklós István, Simon Sándor, Zakar András. Csapattisztai: Balogh István. Többen vendégszerepeltek a „Minta” csapat (azóta már „Tóth Tihámér cserkészcsapat”) farkasgyepüi táborában, mint vezérkari tisztek, sőt a magas parság is csapatunkból került ki.

Legtöbb tapasztalatot azonban a két önálló rendezésű táborunkban szereztük. Az egyik tábor idegen vizeken evezett, „melyekre” Regensburgnál szállott. Előzőleg azonban változatos közlekedési eszközökkel bejárta a délnémet városokat, megmászta a Gross-Glocknert, járva lavinák veszélyében és ülve tornanadrágban a havas csúcsok tetején. Végezetül pedig lesiklottak a kék Dunán, sok keringőzéssel a vad „Strudel”-ek között. Megjegyzendő, hogy a keringőt a csónak járta.

A másik tábor nem vitte idegenbe a magyar pénzt, hisz elmegy az a Balatonon, meg a Kustánytól Rumig való szekérúton magától is. Így hazai felfedező útra indultak frissen lakkozott csónakkal. A Dunán hideg volt és szél fúj, a tolnai Kis-Dunában nagy volt az iszap, a Sión kutya vitte el a finom sonkát, a Balatonon megitták a Rektor Atya sörét, a „Szala” nem volt „kibágerolva”, a szekérút rázott, a Rába medrében nem volt víz, a Dunán ellenben volt víz, jutott a csónakba is, de nem volt tej, Esztergomban végre ebéd is került, Vácott minden templomba későn jutottak be, kivéve a székesegyházat, ahol rég nem látott asszisztenciás mise volt, és végül üres zsebbel, de tele tapasztalattal befutottunk Pestre, a már vázolt geo- és etno- stb. gráfiai ismeretekkel gazdagon.

Összel aztán megindult a közös csapatélet újra. A vezetőképző tanfolyam folyik; eddig már két előadó vendégszerepelt: Wéber József és Arady István főhadnagy adtak cserkészstudásuk gazdag tárházából nekünk. Köszönet érte.

Végül pedig bejelentjük a legújabb hírt: a távozó Waigand parancsnok úr helyét Ijjas József prefektus úr vette át, akinek személyében régi, ízig-veéig cserkészparancsnokot nyertünk, és vezetése alatt a jó munka reményében indulunk az évek, remélve, hogy csapatunk az Intézet életében elfoglalja az őt megillető helyet, és a rá váró munkaterületen mindenben megállja a sarat.

Ö R Ö M Ü N K

Dr. Barabás Ferenc budapesti hittanár (Zrínyi M.-gimn.)

Dr. Beresztóczy Bartmann Miklós miniszteri osztálytanácsossá,

Dr. Bánk (Banka) József esztergomi prima levéltárossá,

Dr. Belon Gellért (kalocsai teol. t.) olasz csereösztdíjat nyert,

Bökényi (Brandt) Miklós csengődi plébánossá,

Csonth Vianney János O. F. M. bajai kápláná,

Demel Iván ekecsi kápláná,

Dunaijszky Béla ináncsi plébánossá,

Dr. Erdey Ferenc a bpesti Közp. Papnev. spiritualisává,

Erdőssy Béla balassagyarmati kórházi lelkészé,

Dr. Földesdy Antal keceli esp. plébánossá, tb. kanonokká,

Galambo József pusztadobosi kápláná,

Dr. Gyetvai Péter főszezszeiki jegyzővé és kalocsai érseki levéltárossá,

Dr. Hargítai János pécsi szeminárium prefektussá,

Hámori (Haintz) Rudolf bpest-krisztinavárosi kápláná,

Dr. Horváth Zoltán szoládi plébánossá,

Hörcsöky István pápai hittanár, **Dr. Ibrányi Ferenc** egy. ny. rk. tanár, **Dr. Ijjas József** a bpesti Közp. Papnevelő prefektusává, **Dr. Jurányi György** pécsmegyeri szervező lelkészé, **Dr. Kerner István** tb. kanonokká, kalocsai nagyszem. rektorrá, **Dr. Keszei Gábor** győri teol. tanárrá, **Dr. Kövér Lajos** győri kanonokká, **Dr. Közi-Horváth József** orsz. gyűl. képviselővé, **Krasznai Ferenc** kaposvári hittanár, **Dr. Lipics József** zalaegerszegi káplán, **Dr. Lukács István** lengyeltóti káplán, **Meiszl István** nagykanizsai hitoktató, **Dr. Mészáros Béla** csákányi adminisztrátor, **Dr. Mihalecz János** szentesi plébános, **Dr. Molnár Vince** vépi káplán, **Német Antal** murakeresztúri káplán, **Németh József** honvédségi lelkészé, **Oszvald József** tb. kanonokká, a Kalocsai Tanítókháza igazgatójává, **Papp Antal** m. kir. titkos tanácsossá, **Petrik Jenő** püspöki tanácsossá,

Pokorny Miklós tatai apátkanonokká, **Dr. Rubovszky Ferenc** ózdi plébános, **Sarlós György** kehidai plébános, **Dr. Senkár Lajos** római ösztöndíjat kapott, **Somogyi Tibor** csongrádi hittanár, **Strecke Ernő** hittanár és lelkészé a bpesti Ranolder-intézetben, **Stumpf György** püspöki tanácsossá, **Stumpf Mátyás** érseki tanácsossá, **Dr. Sulyok Béla** peregi plébános, **Szabó István** jánoshalmai esp. plébános, c. apáttá, **Dr. Szappanyos Béla** fővárosi hitoktató, **Dr. Szele József** győri káplán, **Szemes József** taszári káplán, **Dr. Szilas József** batonyi káplán, **Dr. Szörényi Andor** (teol. tan.) kalocsai nagyszemináriumi prefektussá, **Tamási József** soproni hittanár, **Tormann János** kőszegi igazgató, **Dr. Villányi Győző** győri kissemináriumi prefektussá, **Wagner Mihály** püspöki főbiztossá, **Dr. Waigand József** bpesti vári káplán, **Dr. Zipser Sándor** esztergomi primási szertartóvá nevezetett ki.

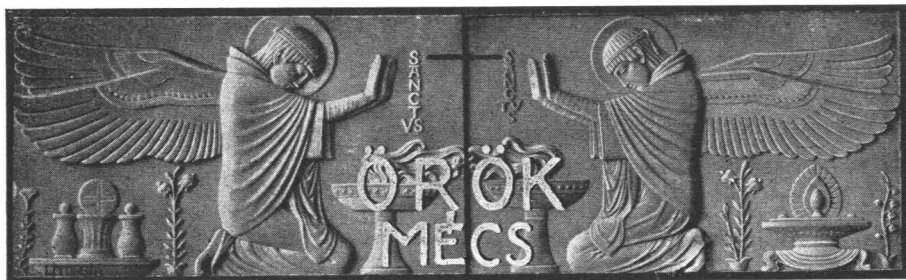
GRATULÁLUNK!

HIREK A „GÖRÖGSZÁLLÁS”-RÓL

Ne tessék félreértetni, ez a Görögszállás nem a nyíregyháza—szerencsi vonalon van, hanem egy csöndes kis cella a második emeleten. Tavaly, mikor azok a vérzivataros idők voltak, szerezték meg a görögök. Most a görög élet centruma. Itt foglal helyet a Görög Könyvtár, itt találhatóak a görög folyóiratok és újságok és itt főzi ki haditerveit az „igazhitű különítmény”. Ide jönnek össze néha a görögök egy kis fázéra, amikor nagynéha egy fészekből kirepült öreg görög megemlékezik elmúlt ifjúságáról és egy csomaggal deríti fel derék ifjainkat. Ilyenkor kitör a lelkesedés, felharsan az „éljen soká”, majd magyar nótában folytatódik a szomszéd cellalakók nem kis öröme. De ezek ritka ünnepnapok! A hétköznapi csendben, komoly munkával telnek. A Görög Kör csöndes mélyén — miként a gyöngybagyóban a tenger fenekén — az alkotó munka hallgatása ül. Az új görög elnök, Bacsóka Béla VI. é. hajdudorogi bölcs irányítása mellett a belső erők máris éreztetik hatásukat: hamarosan második bővített kiadásban jelenik meg Eucharisztikus Paraklitzunk.

A heti ritus-órák szertartásunk szépségeibe vezetnek be bennünket, a szerda esti görög gyűlésen pedig „különleges ismereteink elsajátításán” (lásd A Központi Papnevelde Házaszabályai 13. §.) fáradozunk. Szertartásunk gyakorlására a Rózsáktere-i plébániatemplomba járunk, s erre szolgálnak minden vásár- és ünnepnap a szeminárium kápolnájában tartott vecsernyék is. Egy nagyjelentőségű újítás teszi teljessé kiképzésünket: új Spirituális urunk minden szombat este összegyűjt bennünket, a Magyar Iskolába, hol külön „görög pontka”-ban foglalkozik különleges problémáinkkal, szerető lélekkel és hozzáértő kézzel igazít el minket a sokszor nehéz kérdésekben.

Igy közeledik szorgos munka közben a karácsony. A szeretet ünnepén minden görög lelke hazaszáll, és talán némelyik szent irigységgel gondol Ungvárra szakadt testvéreire, akik a szentestét otthon tölthetik. De így is meleg, örvendező szívvel várjuk a szemináriumunkban oly bensőséges ünnepet, mikor a testvéri szeretetben egybeforrva, ujjongva szakad ki szívünkbelől Izaiás próféta éneke: Velünk az Isten!

Írja: Marcell atya

A tüzet hordozó. A pogány gondolat szerint a tüzet az égből hozta Prometheus . . . Csak annyi igazság van ebben, hogy a legnagyobb kincs, a lélektűz égi ajándék.

Ennek az Istentől nyert adománynak földi jelképe az örökmécs lobbanó lángja. Ezt már ember gyújtja, de az Úr jelenlétének szent jelképévé magasztosítja.

Ennél a szent tűznél imádkozik sokszor az Úr elhívottja, hogy Mesterének ihletése fellobbantsa lelkében a lelkekért áldozatosan lobogó szeretetnek tüztét. A szemináriumból a felszentelés kegyelmével munkába álló küldött ezzel az égi tűzzel indul munkahelyére. Mintha igazolódni akarna az Úr szava: „Ignem veni mittere in terram.” (Lk. 12, 49.)

Azt azonban tudni kell, hogy a tüzek hamar kialusznak. A mécses olaja elfogy, a máglya hasábjai parázssá válnak, a parázsak hamuvá szürkülnek . . .

A tűzhelyek is kialusznak. Még az a szent tűz is kialudt, amelyet Jeremiás idejében a papok rejtettek el. (Makk. II. 1, 19. sk.) — A papi életben is elhamvadhat a szent tűz.

De az áldozatos, az imádkozó, a hívő lélekkel mondott ima még a bőséggel öntözött víz ellenére is (Kir. 3, 18.) tüzet élesztett Illés tűzhelyén, éppen úgy éleszteti fel az imádkozva kérő lélek a pislákolni kezdő és hamvadásra hajló lángokat.

Az Úr szőlőjében dolgozó munkatársainkat, drága fiainkat arra kérjük, hogy gondolatban sokszor térdeljenek a mi kápolnánk örökmécsese előtt, hogy nap-nap után élesztgessék magukban a lelkek üdvéért lobbanó szent lángokat.

Mi velük vagyunk az imádkozva könyörgés szent együttesében! . . .

Igy örökké lobog a szent tűz.

A MÁSONK ÉLETÉBŐL

AZ ÖREG PÁP KARÁCSONYÁ

Írta: B. J. plébános

Milyen az öreg páp karácsonya? Nincs arról sok mondanivaló. Csendes, szelíd, mint a holdvilág a decemberi éjtszakán. De ha már belefogtam, hát elmondom, hadd lássák az Öcsém-uraim, milyen is azoknak az ünnepe, kikért mindennap imádkoznak a Központi Szemináriumban.

Amikor ti, édes Öcsém, a szegények kérő leveleit szeditek rendbe, osztályozzátok, felírjátok: ki mit kap, hol vannak gyerekek, hol kellene egy kis pénzmag, hol ruha — cipő — kenyér, ilyenkor a magamfajta öreg páp is hozzálát, hogy a mások karácsonya szép legyen. (Mert jegyezték meg, édes Öcsém, egész életetekre, hogy a páp karácsonyán annyi gyertya ég mindig, ahány szegénynek szerzett boldog karácsonyt!) Nálam is volt év, mikor nagy karácsonyfám volt, sok dísszel — cukorral, majdnem a mennyezetig ért a teteje — csak az a belső kisbíró csóváltgatta a fejét: ejnye, de szegényes az idej karácsonyunk!

De térjünk vissza az előkészületekhez (hiába, az ilyen magamfajta öreg páp gondolatai már nem állnak úgy glédában, mint a tietek, édes Öcsém). Szóval, az öreg páp is hozzálát a lista-készítéshez: kihez kellene megmutatni a kis Jézusnak az utat az idén? Csak mi nem várunk ám levelet, mint ti. Nem megrovásból mondom, tudom, hogy Ti nem járhattok minden után, annyit kell tanulnotok; — pedig higgyétek el, kevesebb is elég volna — nem tudomány váltja meg a világot, hanem szeretet meg az Isten kegyelme! Mi itt magunk járunk el mindenhova, vagy nem is járunk, úgy is tudjuk: ki hogy áll a földi kincsek tekintetében? Aztán az ember körülnéz a ház tájkán: a Kiséeknek jó volna valami ágynemű, a Nagyék egy sonkának nagyon örülnének, a Kovácséknál gyerek is van, annak cipő, meg képekönv kellene, no meg egy kis kukor. Mert tudjátok, a Kiséeknek, meg a Nagyéknak, meg a Kovácséknak, meg a Vargáéknak nem nagyon van tele kamrájuk, tele erszényük, fütött szobájuk — hát még gyertyás, angyalhajas karácsonyfájuk!

De ne gondoljátok, hogy egyedül vagyok ebben a munkában. Dehogy vagyok egyedül. Van énnekem egy nagyon jó barátom: a János. Segít az nekem szívesen, eddig is segített már vagy harminc éven át. (Annyi ideje vagyok itt plébános.) At is megyek hozzá: mit csinál?

János a sekrestyés, azonkívül sírásó és a plébános legjobb barátja. Öregek mindketten: a páp 65, János 72 éves — hát jól megértik egymást. A templomot együtt tartják rendben, a püspöki látogatásokat együtt aggódják végig, együtt örülnek az esküvőknek, együtt mennek beteghez (a páp vízzi az Urat, János meg csenget és a lámpát kezeli), — no meg együtt is temetnek, — a sekrestyés álláshalmozása következtében. Még arra is János figyelmeztette a plébánost: mikor kell megújítani az Oltáriszentséget. Mindig így mondta: „Meg köllene renovírozni a Jézust.” János nem szerette az idegen szavakat, mert nem nagyon értette őket, de ez az egy valahogy ráragadt — nem tudni, hogyan. Az öreg páp kezdő plébános korában először nem is értette, mit akar mondani vele az öreg, de később megszokta, most meg már a „renovírozás” szinte János lényegéből volt egy darab.

A sekrestyés éppen késeket köszörült a ház nyitott folyosóján, mikor a plébános kinyitotta a kiskaput.

Ezt a rovatot az idősebb Centralista Testvéreknek nyitottuk. Kérjük, küldjenek be a lap számára papi életükből jeleneteket, elbeszéléseket. Főtisztelendő B. J. plébános úrnak pedig igen nagy hálával köszönjük rovatnyitó elbeszélését!

— Na, János, mit dolgozol mindig?

— Dicsértessék az Úr neve, Isten hozta a plébános urat — késeket köszörülök az ünnepekre — felelt tempósan János, megtörölvén tömött, fehér bajszát.

— Én meg éppen a karácsonyi csomagokat rakom össze a szegényeknek. Jó volna, ha átjönnél segíteni — meg te talán jobban is tudod, hova mi kell? (Ez olyan szelid hízégsnek volt szánya. Ja, édes Öcsém, érteni kell az öregek gondolkozását!)

— Átmehtek, vélte János, — itthon a ház körül már nemigen van munka.

— Aztán karácsony este megint nálam leszel vendég, nehogy máshova menj el (János már vagy 15 éve minden karácsonykor a plébániára volt hivatalos. Más vendég nem is volt, csak a betlehemesek jöttek énekelni, verselni.)

Adám és Éva napjának délutánján János feketébe öltözve ment át a plébániára. Az öreg pap ott ült a kályha mellett — János már tudta, mit csinál: ilyenkor emlékezik a régi karácsonyestékre. Valahányszor szentestére volt hivatalos, mindig így találta. A csomagok már nem voltak a plébánián: tegnap mindenhova elvitték őket. Az öreg pap most kicsit írárdt a mások ünnepeinek megszépítésétől — most várja a maga karácsonyát. Pár szót elbeszélgettek, aztán János, mint a másik 14 karácsonyeste is, egyedül hagyta az öreg papot és kiment a konyhába, hogy segítsen felszerelni a kettőjük kis karácsonyfiát.

Az öreg pap egyedül maradt. Vagy dehoggy is egyedül! Amint János kiment, a szoba elkezdett tágulni, a végében hatalmas karácsonyfa állott, előtte 26 kispap énekelte a Mennyből az angyalt. Ő nem volt köztük, soha nem volt jó hangja — de ilyenkor mindig örült ennek, mert behúnyt szemmel átadhatta magát a karácsonyi hangulatnak. A fa égi fényben csillogott, az ének mintha angyalok ajkáról szólt volna, a kispap pedig a mennyország előcsarnokában érezte magát. Tavaly még jobb volt, — most a közeledő vizsgák egy kicsit összeszorítják a szívét. Tényleg, elsőéves korában, tavaly még könnyezett is titokban, olyan szépnek találta a szeminárium karácsonyt. Hazulról azt írták: sajnálják; szegény gyerek, még karácsonyra sem mehet haza. De annyira lefoglalta ez az új, megható kispap-karácsony, hogy egész elfeledkezett az otthoniakról. Utána kicsit bántotta is a lelkiismeret: otthon így szeretik, ő meg egész elfeledkezik róluk. Az idén már két széksorral hátrább ül, de megint csak elfeledkezett valamiről. Elhatározta, megfigyeli az elsőéveseket, hogy tetszik nekik az itteni szenteste? Amikor aztán meglátta a fát, a gyertyákat, a csillagszórókat, amikor a rektor kicsit szárazon az emberek hitetlenségéről beszélt, aztán jött a Mennyből az angyal, ellelejtett mindent és most itt ül a harmadik sor közepén, az arca piros, szemében a karácsony fénye tükröződik és csak azt érzi: szeretne leborulni a Jászol előtt.

— Most ne nézzen ide a plébános úr, gyün az angyal! — foszlatta szét a kispap-karácsonyt János hangja. A plébános engedelmesen csukva tartotta szemét — az angyal pedig „gyütti”, nehézkösen csoszogva hozta a kis fát, melyen össze-összekopantak a cukrok, díszek. Véletlenül nekiment az asztal sarkának: „A keserves...” — hangzott az angyali szózat. A plébános magában mosolygott: tudta, hogy a „keserves”-nek nincs folytatása, hiszen eddig sem volt, 30 éven keresztül. Végre azonban sikerült letenni a fát és megszólalt az „angyal” hangja:

— No most már lehet...

Vacsora után János elköszönt, hogy ő még átnéz a templomba, előkészíteni mindent a misére. Az öreg pap meg leült a kályha mellé, lehúnyta a szemét — és ismét ott volt a nagy karácsonyfa alatt a gyertyák fényében. Most már ötödéves volt, arra gondolt: hol lesz ilyenkor jövőre? Aztán megint jött a Mennyből az angyal — elfeledkezett a jövőről és átadta magát a karácsonyfa ragyogásának. Tizenegyen voltak az ötödévesek — nekik a Jézuska külön ajándékot is hozott. A többiek könyvet, cukrot kaptak, ők, mikor a nevüket elolvasták, erőltetett öntudattal és szívdobogó nyugalommal mentek ki, hogy ott megkapják a — breviáriumot. Visszafelé már mindegyik ellelejtette, hogy méltóságteljes legyen: úgy tapogatták, lapozgatták (pedig persze, hogy tudták: milyen), összehasonlították egymásét (pedig teljesen egyforma volt, csak a szalag gyűrődött máskép) — mintha valami soha nem látott csoda volna. Mikor a többiek nem néztek oda, ő megcsókolta a magáét. Egyszerre fel-

tekintett, látta, hogy a spirituális szeme rajta van. Elpirult, zavartan kezdett beszélni a mellette levővel.

Aztán jöttek a káplán-karácsonyok, amikor már nem neki készítettek szentestét, hanem ő másoknak. Volt olyan év is, mikor beteg volt karácsony este. Lázás szemmel kereste szobájában a gyertyalángokat — de csak tüzes karikák forogtak előtte. A másik szobából áthallatszott a betlehemes gyerekek éneke: a Mennyből az angyal. Ő megint ott volt a kispapok között, de lázas értelme összezavarta a képeket: hívták a karácsonyfa alá breviáriumért, de nem tudott mozdulni helyéről. Az egész karácsony-éjszakát így küszködte át. Ez volt valamennyi közt a legkeservesebb.

Aztán jöttek a többi karácsonyok: plébános korában, a mostani falujában. Volt olyan, mikor a kis Jézus jövetele az ő számára vacsorává és prédikációelőkészületté silányodott. Néha szegényeknek vitt szeretetsomagokat, sokszor annyit, hogy éjjeli misére is alig ért haza. De azért a Jézus arca a jászolból mindig halványabban mosolygott. Csak amióta megtalálta a kispap- emlékeit, azóta igazi megint a karácsony: a gyertyák megint fénylenek, a Mennyből az angyalt megint angyalok éneklük.

Óraütés riasztotta fel. Az öreg pap fogta kabátját, átment a templomba. Már az öltözőkódészhez akart kezdeni, mikor — még mindig a régi karácsonyok körül mozgó gondolatait egy mély, dörmögő hang zavarta meg: Plébános úr, meg köllene renovírozni a Jézust!

*

Hát látjátok, édes Öcsém, ilyen az öreg pap karácsonya. Falusi, néha bizony nem tiszta gyerekhangok énekelnek a karácsonyfa mellett, a gyertyái láttára is csak az a belső kisbíró bólint mosolyogva és az angyalnak, ki odaállítja az asztal közepére, dörmögő a hangja. A fa alatt meg az ilyen öreg pap már nem breviáriumot keres. A szemei, azok az öreg papi szemek, melyek előtt már jobban lobog az emlékezés karácsonyfa-gyertyája, mint azé, amelyik ott van előtte, inkább az utasember imádságát keresik: az Itineráriumot...

Válasz az Óperencián túlra

A „Centralista” 1939 júniusi száma az Óperencián túlról korholt, üzent és üdvözölt 30 esztendő és az Újvilág messze távlatából. Erre válaszolni illik.

Meghatott, hogy az úton — Ungvártól az USA-ig — és a három nagy X hatalmas történelmi hullámveréseiben nem kallódott el sem a meginterjújolt „okirat”, sem a meleg ráemlékezés. Hát a jó Horváth Elemér — a mi kedves Pubink — már elköltözött az örök hazába. Pedig ő volt évi találkozóink „okirat”-szerinti szervezője és egyúttal derült pontja. Hihetetlen nagy súlyt fektetett a találkozókra. Még jókor kötelezett bennünket, hogy fényképünkkel ajándékozzuk meg egymást. Baráti hűsége és kedves, kitelt barokk vonalai feledhetetlenül rajzolódtak lelkünkbe.

A váci katedrális kriptájában pihen.

A világháború és nemzeti összeomlásunk persze egészen más helyzetet teremtett, melyet az „okirat” megírásánál senki sem sejtett. A 22 aláíróból csak 5 maradt a csonka hazában. De ez az öt: dr. Drahos János, dr. Tiefenthaler József, dr. Trinkl Kálmán, dr. Weber Pál és dr. Horváth Elemér évente találkozott.

A „két kijelölt egyén” közül az elsőnek (Horváth Elemér) végleges „akadályoztatása esetén” a rendezés e sorok írójára hárult.

A találkozások mindig és sorjában valamelyikünknel történnek. Már a kitűzött nap előestéjén jövünk össze és másnap egyszerre vonulunk ki az oltárokhöz a szentmisére, melyben egymásért, mindnyájunkért, az Urban elköltözöttékért imádkozunk.

Élő volt előjáróinkat írásban üdvözöljük hálával és hódolattal.

A kedélyes összejövetelek mind mélyebbre tüzték barátságunkat. Sohasem hiányzott egyikünk sem.

Sőt a jó Isten kegyelme visszaadta a megszokott ötös számunkat, mert a Felvidék egy részének boldog visszacsatolásával visszakaptuk dr. Sashegyi Aladárt, kit tavasszal — ha a Gondviselés megengedi — ölelünk először keblünkre. Remélem, már nem fél a cügtől. Nem fogunk azonban dr. Grigássy Gyuláról sem megfeledkezni.

Budapest, 1939 dec.

Dr. Tiefenthaler József

ÁLDÁST KÉREK A SZÜLEIMTŐL

Huszonöt éve vált le életem
Édesanyámnak áldott, hű szívéről,
Édesapámnak bölcs, kemény kezéről:
Huszonöt éve lettem Istené.

Hogy elindultam az oltár felé,
Fejemen apám keze remegett,
Édesanyám is áldást rebegett:
A hosszú útra így küldöttek el.

A világ oly bölcs. Kit is érdekel,
Hogyan áldott meg egy öreg paraszt
S egy öregasszony hogyan sírta azt
Utána. De én nem vagyok okos.

Gyermek vagyok csak. Az élet botoz.
Vagy lépre csal. Oly erőtlen a test,
Bár kész a lélek. De én egyenest
Mentem: vezettek erős angyalok.

Harangok szólnak. Épp most indulok
Ezüstmisémmre. Gyűlnek a hívek:
Óregapák, a régi gyerekek,
Kikkel játszottam e házak között.

Egész falunk vígságba öltözött.
Másodikat szól mindjárt a harang.
Megyek... Megyek már. Csak még itt alant
E kettős síron halkán kopogok:

„Apám, anyám, ó hiszem, boldogok
Vagytok az Úrnál. De a kezetek,
Amely megáldott, itt van. Kérjétek
Csodát, hogy újra megáldhassalak.“

Térdelek. Várok. Forró patakok
Öntözik könnyes arcomat. Mire
A hős síremlék (Jézus szent Szíve)
Mintha áldóan simogatna meg.

Köszönöm, drágák, az áldást. Megyek!

MENTES MIHÁLY

É L E T A H O M O K O N

Ira: KACZIBA JÓZSEF hittanár

A plébánia gondnoki hivatalába beállít egy tanyai ember. Ötven év körüli, dere-sedő. Arca napbarnított, mezíteleen lába csupa por. Látszik, hogy messziről jött.

— Dicsértessék a Jézus Krisztus! — köszön nagy tiszteletteludással.

— Mindörökké. Amen. — Mi járatban van, Szalóki bácsi?

— Adót gyűttem vóna fizetni, meg a templomra törleszteni. Jobban esik a templombajárás, ha tudom, hogy azt én is építettem.

— Isten fizesse meg! Nem fáradt ki, Szalóki bácsi? Úgy látom, gyalog jött, még-pedig messziről.

— Bodoglárról. (Bodoglár-pusztá a várostól kb. 25 km.)

— Aztán van-e legalább valami hozzátartozója, vagy háza idebent, ahol ki-pihenheti magát?

— Van, hál' Istennek.

— Nem mondaná meg nekünk, hogy merre van az a rokona és hol lakik?

Az öreg szeme felragyogott. Hüvelykujjával a szemkőzt levő templomra mutat:

— Itt lakik a plébánia mellett. Abba' a nagy épületbe.

Az alföldi ember büszke a templomára. Szereti és megbecsüli. Ő teszi magáévá igazán a legszebb programot: „Domine dilexi decorem domus tuae et locum habita-tionis gloriae tuae.”

*

Az egyik gazdával sehogy se lehetett bírní. Tájékára se ment a templomnak. Minden második szava káromkodás volt. Buzgó, vallásos felesége rengeteget szen-vedett miatta. Sokszor gúnyolta őt vallásosságáért. Egyszer aztán feltűnt a plébános úrnak, hogy a mi emberünk templomba jár. Nem tudta megérteni a változást. Egyszer aztán a felesége elmondotta a megtérés történetét.

— A dolog úgy történt, hogy nagy zivatar kerekedett a tanyánk közelében. Az uram kinézett, de káromkodva jött vissza. A felhő színe elárulta, hogy jégeső lesz. Mi lesz a vetéssel? Az uram úgy szaladgált ki és be, mint egy örült. A jég egyenesen a mi földünk felé tartott. Mi lesz velünk? Hiszen még a föld-árát se fizettük ki? Elővettem a szentelt gyertyát, amit Gyertyaszentelőkor eltettem és meggyújtottam. Kitétem a feszületet az asztalra, letérdeltem és imádkoztam. Odakint a zivatar a földünk szélére ért. Az uram káromkodva jött be a tanyába, hogy ne is lássa a pusztulást. Bent meglátta, hogy imádkozom. Egy darabig állt és nézett. Aztán nem tudom mi történt vele, csak azt vettem észre, hogy mellettem térdel és imádkozik. Azt se tudom, meddig imádkoztunk, de amikor kinéztünk a ház elé, nem akartunk hinni a szemünknek. — Akár el tetszik hinni, akár nem, — a felhő úgy kétfelé nyílt felettünk, mintha késsel vágták volna el. Körülöttünk mindent elvert, de a mi földünkön egyet-lenegy búzalkalásznak se lett baja. Azóta jár az uram mindig a templomba. Ha beme-gy Szegedébe, mindig hoz szép, fehér gyertyát Gyertyaszentelőre, hogy legyen minél imádkozni, ha jön a vihar.

*

Beteghez hívják a papot. Tanyára kell kimennie. A hosszú utat szentségimádás-ban tölti. Közben észreveszi, hogy alul a kocsideszkákon virágszirmok vannak elszórva. Szeretné megkérdezni, hogyan kerültek azok oda. Sejtí, hogy az Oltáriszentség tisz-teletére szórták fel a kocsi alját, de az is lehet, hogy virágot hoztak a piacra. Nem akarja megtörni a szent hallgatást, de elhatározza, hogy visszafelé megkérdezi.

A tanya elé érnek. A kocsi megáll egy téglajáró szélén. A pap megilletődve látja, hogy az egész járda virágszőnyeggel van borítva, egészen a betegszoba ajtajáig. A szoba padozata csupa virágszőnyeg, rajta az asztal virágos oltárrá alakítva.

Visszafelé nem kellett a kocsist megkérdezni.

*

A kórházban lázas munka folyik. Behoztak egy katonát szétlőtt kézzel. Gyakor-latozás közben egy géppuska széttroncsolta az ujjait. Hosszú, fájdalmas műtét után behozzák a kórterembe. A keze meg van mentve. Valóságos sebészeti remekmű. A katonaoorvos és egy hadnagy mellette vannak. A hadnagy megkérdezi:

— Nincs valamire szükséged, fiam? Hozzunk valami enivalót, italt? Vagy ujságot... képeslapot... regényt?...

— Köszönöm a szívességét, hadnagy úr. A ládámban van oldalt az imádságos könyvem. Azt tessék elküldeni...

Szintén betegellátásnál történt.

A plébánost a cigánysorra hívták hajdoklóhoz. Egy igen becsületes, öreg muzsikuscigány volt a beteg. A környezet éppen nem mindennapi volt. Látszik, hogy a szobát frissen meszelték és a szoba földjét is most „feketézték fel”. A szobában nem volt más, mint egy szék, meg egy szalmazsák véggel a falnak. A legérdekesebb azonban az volt, hogy a betegnek a feje nem a fal mellett volt, hanem azzal szemben, háttal az ajtónak. A plébánosnak is feltűnt ez a körülmény. Nem is állhatta meg, hogy a szentségek kiszolgáltatása után meg ne kérdezze ennek az okát. Az öreg cigány meg is adta a választ. Felnezett a szemközt levő falra. A falon ott függött a feszület, alatta pedig kopott hegedűje.

— Most is látni akarom azt, amiben egész életemben bízom.

*

A homokot sokan nem szeretik. Nem terem meg minden rajta. A nap heve is jobban érzik fölötte. Zárkózott, mint a nép lelke, mely műveli. De ha veszünk egy kis fáradságot és leásunk egy arasznyit, mindig nedves, termékeny talajra találunk. Azért nőnek olyan szép virágok rajta.

A CENTRALISTÁK ÚJ KÖNYVEI

Dr. Barabás Ferenc: Az élmények erkölcsi értékelése. (114 p.) Budapest, 1939.

A modern lelkületből fakadó élmény-filozófiák ellen fordul ez a doktori értekezés. Átfogja és nagy elmélyüléssel tárja fel Freud, Yung, Adler és Kretschmer élménylélektanát és behatol bölcséletük legmélyéig: a forrásig, ahonnan fakadnak s ahol minden konklúziójuk kellő távlatot nyer.

Dr. Jordán Emil O. S. B.: Kreusz Krizosztom pannonhalmi főapát tanügyi munkássága. (94 p.) Budapest, 1939.

A szabadságharc utáni idők liberális korszakának egyik fő katolikus ellenharcosa jelenik meg e dolgozat sorai mögött kemény, meg nem alkuvó küzdelmek tüzeiben alakítva.

Dr. Mészáros Lajos: Az első Sámuel-könyv költői részeinek szövegkritikai és teológiai elemzése. (64 p.) Budapest, 1939.

Az ú. n. Hannah-éneke és Sámuel jövődölése kerül a dolgozatban a szentírásmagyarozó és a dogmatikus elemző tolla alá.

Dr. Strecke Ernő: A Királynő apostolai. (292 p.) Budapest, 1939.

Az ismert szerző-szónoknak néhány mintaszentbeszéde alkotja a könyv első részét. A továbbiak a kongreganista lelkek napló- és levéltitkába vezetnek el bennünket. A könyv egyrészt megismerteti és vonzóvá teszi a kongreganista ideált, másrészt pedig a kezdő kongregációs vezető-pap kezébe egy mélyen fogott lélekismerttetést ad.

Dr. Szappanyos Béla: Az angyalbukás teológiája Szent Tamás szellemében. (100 p.) Budapest, 1939.

Szerény hang szólal fel e műben, mikor az egyik hallgatással elfeledésre szánt dogmatikai tant átmélésével ismét észbe idézi.

Dr. Szele József: A modernizmus hitvédelmi módszere. (82 p.) Győr, 1939.

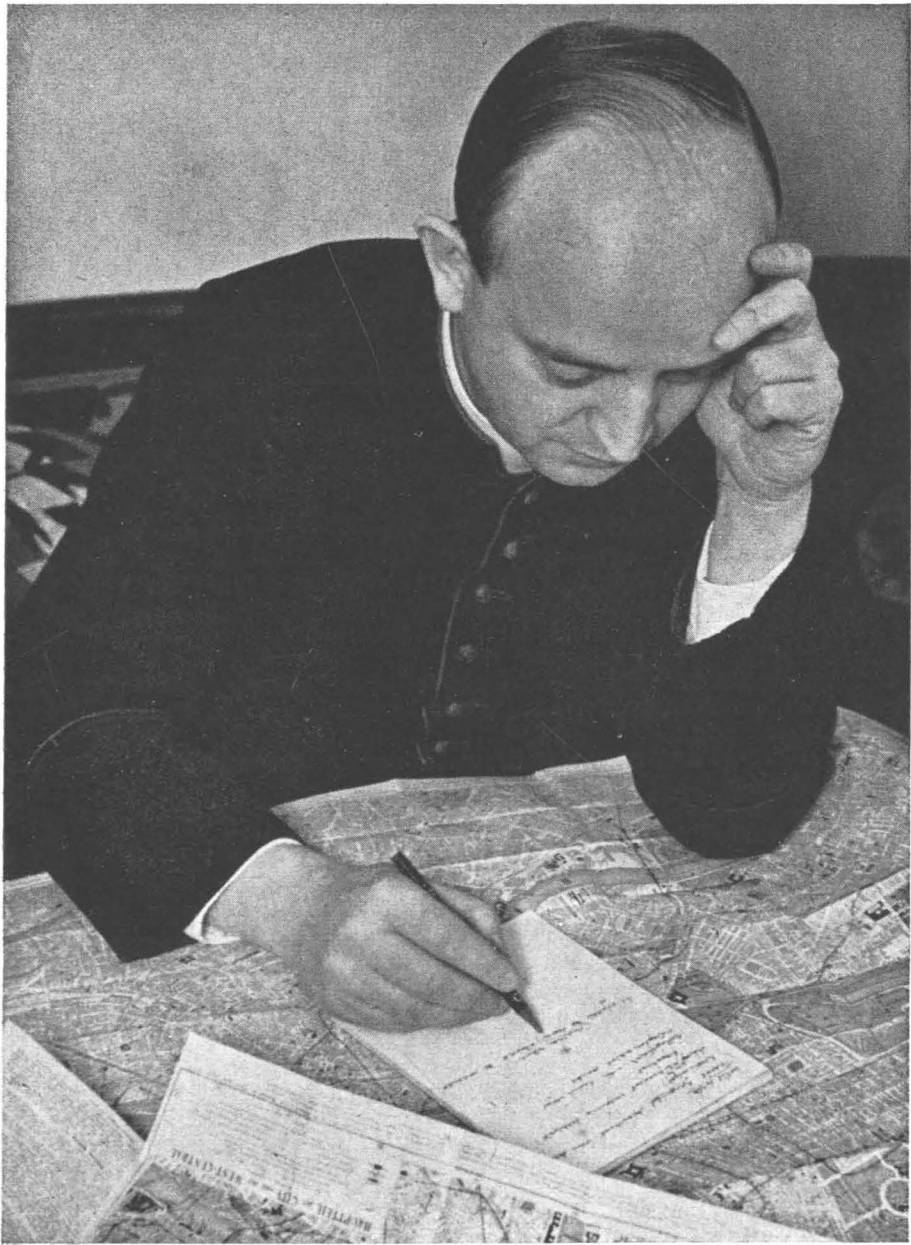
Mint teológiai irány bénult már a modernizmus, de módszere és valláslélektana nagyon kísért még a modern lelkület mélyén: ezért foglalkozni vele aktuális, sőt hivatásszerű. Ez az értekezés alapos munkát végzett akkor, midőn vállalta e problémakör széles anyagának földolgozását.

Dr. Szilas József: A káplánnevezés. (74 p.) Budapest, 1939.

A Pázmány Egyetem Kánonjogi Szemináriumának dolgozatai sorában hatodik helyen jelenik meg ez a doktori értekezés. Feladatának: „a káplánnevezési jog fejlődését jogtörténeti alapon vázolja, majd a CJC idevonatkozó rendeleteit magyarázza” — a legteljesebben megfelel.

Dr. Tóth József: A vagyon kérdése az újszövetségben. (60 p.) Budapest, 1939.

Nagy elmélyedéssel foglalkozik ez a doktori értekezés a vagyon mindig korszerű kérdésével az újszövetség fényénél.

Maestoso e lugubre.

Requiem aeternam dona eis Domine et lux perpetua lu- ceat e- is!

A handwritten musical score for a Requiem. The score is written on a single staff with a treble clef and a common time signature (C). The tempo and mood are indicated as "Maestoso e lugubre." The lyrics are written below the notes: "Requiem aeternam dona eis Domine et lux perpetua lu- ceat e- is!". The music consists of a series of notes and rests, with some notes beamed together. The handwriting is clear and legible.

G Y Á S Z U N K

KOUDELA GÉZA

KURCZ ADOLF

M. kir. kormányfőtanácsos, kalocsa-belvárosi kanonokplébános volt. Született Kalocsán, 1871 február 28-án; intézetünknek 1890—92-ig volt növendéke. Két évtizeden keresztül működött mint hitoktató és hitszónok a kalocsai Iskolánövérök zárdájában; főleg mint szónok vált ki. Hosszabb ideig Kecelen volt esperes-plébános. Sokat szenvedett a kommunizmus alatt, élete többiben veszélyben forgott. Ma is láthatók szobája falán az általa odahelyezett kis piros keresztek, melyek a neki szánt, de célt tévesztett golyók helyét jelzik. — 1936-ban kanonok lett, de ekkor már súlyosan beteg volt és betegsége évekig kínozta, mígnem ez év február 11-én, 68 éves korában, 46 éves áldásos működés után elköltözött Mesteréhez. Emlékét szeretettel és kegyelettel őrizzük!

SEBESTYÉN JÓZSEF

Gadányi esperes-plébános volt. Született 1874-ben, intézetünk növendéke volt 1891—96-ig. Mindvégig buzgó, áldozatos lélekkel végezte azt a munkát, melyet a szerető Mester reábizott; 42 évi szolgálat után, életének 64. évében hívta őt magához az Úr 1938 március hó 30-án. Nyugodjék békében!

„Pretiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus.“

Kegyelemteljes

Karácsonyt

és

Újévet

Kivánunk!

Az 1., 23. és 32. oldalak képei a „Liturgia” engedélyével.

AZ ORSZÁG LEGMODERNEBBÜL FELSZERELT
BEMUTATÓ TERMEI A

HORTHY M-ÚT

39

Nagykovácsy
ÜZLETHÁZ
RÁDIÓ OSZTÁLYÁN

KÉRJEN ÁRJEGYZÉKET — DÍJTALAN BEMUTATÁS

ÜGYELJÜNK A KERESZTNÉVREI!

Magyarország aranykoszorús mestere.

„Pro ecclesia et pontifice”
pápai érdekkeresztrel kiűntetve.

SZLEZÁK LÁSZLÓ

Harangércöntőde, harangfelszerelés és
haranglábgyár.

BUDAPEST, XIII., PETNEHÁZY-UTCA 78. SZ.
(FRANGEPÁN-U. MELLETT)
TELEFON: 291—353.

KITÜNTETVE:

Az 1900. évi párizsi világiállításon disz-
oklevéllel. — 8 darab nagy — és 1 kis
ezüstéremmel és több állami diszoklevéllel.

TÓTH JÓZSEF
Budapest,

IV., Prohászka Ottokár-utca 10.
(Az Egyetemi-templommal szemben.)

Mindennemű
precíziós órák,
harangjátékú ütő órák
nagy választékban.
Elsőrendű javító műhely.

Egyházi szobrok, kelyhek,
betlehemi szoborcsoportok
művészi kivitelben

Weisz Frigyes
kegytárgykereskedésében

Budapest,
IV., Ferenciek-tere 3—4.

Alkalmi beszédanyag:

Csávossy Elemér S. J.: Túlvilági valóságok és szociális problémák. Cikkek és beszédek. Ára P 3'40.

Blazovich Jákó: A legfájóbb válság. A családi életről, válásról. Ára P 1'50.

Csávossy Elemér S. J.: Ave Maria. Mária-beszédek. Ára P 3'50.

Wimmer Anzelm O. S. M.: A megváltás bölcsődala. Konferenciák a Magnificatról. Ára P 3'60.

Schütz Antal: Magyar életerő. Szülők, nevelők, ifjak számára. Ára P —'90.

Schmidt Béla: Tükör előtt. Nők pasztorálásánál elsőrendű segédkönyv. Ára P 3'80.

Tomka Ágoston S. J.: Modern hitvédelmi kérdések. Különösen férfiaknak szóló beszédekhez megfelelő. Ára P 3'—.

Wimmer Anzelm O. S. M.: Az élet teljessége. Gondolatok a katolikus életstílusról. Ára P 2'20.

Új regények:

Skolaszter—dr. Czékus: Beata Nővér. Valóban megtörtént, izgalmas életregénye egy cirkuszlovarnőből lett apácának. Ára P 3'40.

Gróf Pálfy Erzsébet: Foligno rózsája. Szent Angela értékes, mindenkit lekötő regénye. Ára P 3'50.

Papi breviáriumok, misé

nyvek

állandóan nagy választékban kaphatók a

KORDA Ipari és

Budapest, VI

kereskedelmi R. T.-nál

Mikszáth Kálmán-tér 4.

Majoros Káro

üvegfestő

és

mozaikrakó

BUDAPEST,

VI., Lehel-u. 14. f. 5.

Grand Prix. Monza.

Aranyérem iparm. társ.

Arany érem Torino stb.

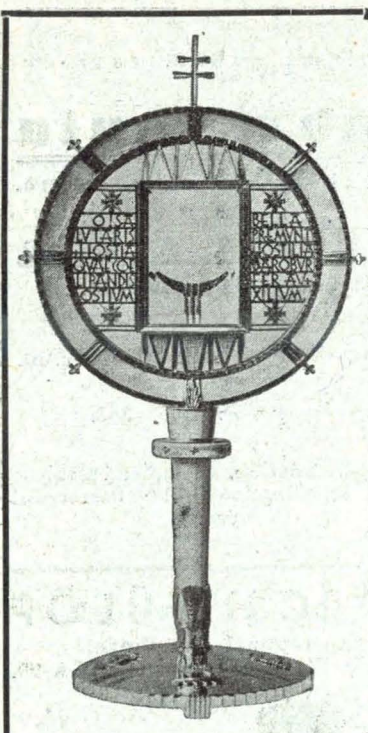
Templomfestők

Intézetek, zárdák
szobafestését és mázolását
vállaljuk.

RICHTER és PAPP

Budapest, IV., Aranykéz-u. 4.

Telefon: 380—356. Alapítva: 1899.

MISERUHÁK, KELYHEK, SZOBROK,
ZÁSZLÓK, CINGULUSOK STB.
LEGELŐNYÖSEBB BESZERZÉSI FORRÁSA

OBERBAUER A. UTÓDA

Magyarország legrégebb templomberendező és
zászlókészítő vállalata.

Budapest, IV., Váci-utca 41.

ALAPÍTÁSI ÉV: 1863.

TELEFON: 18-36-41.

WACHA JÁNOS

KALAPOS MESTER

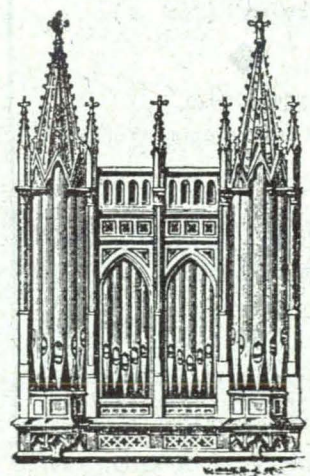

AZ EGYHÁZI KÖRÖK KEDVELT
BEVÁSÁRLÓ HELYE.

Ernyő, kesztyű, nadrágtartó
nagy választékban.

ANGSTER JÓZSEF ÉS FIA

ORGONA- ÉS HARMÓNiumGYÁR RT.
P É C S.

ORGONÁK
elsőrangú ki-
vitelben, bár-
mely rend-
szerben. — Új
homlokzat-
sípok, átépíté-
sek, javítások,
hangolások,
évi karbantar-
tások a leg-
jobb kivitel-
ben, a legju-
tányosabb
árak mellett.

Az egri, kalo-
csai, kassai,
győri és pécsi
székesegyhá-
zak és a sze-
gedi Fogadalmi székesegyház világhírű nagy
orgonájának készítője.

Villamos fűjtatóberendezések.

Kitűnő hangú harmóniumok.

REVERENDÁT, CIMÁDÁT
OLCSÓN JÓT KÉSZIT

NÁDOR JÓZSEF

PAPI ÉS POLGÁRI SZABÓ.

Arany- és ezüstéremmel kitüntetve.

Budapest, VIII., József-krt. 13. I. 16.

Központi Papnevelő Intézet szállítója.

Keleti-pályaudvarhoz közel.

Vidékre is szállít.

NESZVEDA ANTAL

VIASZGYERTYAÖNTŐDE

Máriabesnyő (Pest m.)

1890—1940.

állami ezüst- és aranyéremmel kitüntetve.

Magyarország elismert — 50 éves —
cége templomi viaszgyertyák
készítésében.

„HUTTER“ örökmécsolaj cégem
különlegessége!

Számtalan elismerés és kitüntetés.

Kívánságra árlapot szívesen küldök.

Cégtulajdonos: özv. Neszveda Antalné.

Templomi ruhák, zászlók

Szabó Gyula

Egyházi ruha műintézete.

FLEMMICH A. FIAI

selyemgyár képviselője.

Budapest, IV., Prohászka Ottokár-u. 10.

Telefon: 180—863.

Miseruhák, zászlók, templomi ruha-
anyagok stb. legelőnyösebb beszerzési
forrása.

PIVÁRCSI FÜLÖP

aranyéremmel kitüntetve.
BUDAPEST, IV., VERES PÁLNE-UTCA 30.

Az összes
papi ruhák
készítője.

●
P A P I
S Z A B Ó
●

A Központi
Papnevelde
szállítója.

Farkas Tibor

papírkereskedő
Budapest, IV., Kecskeméti-u. 8.

**TÖLTŐTOLL
LEVÉLPAPIR
NÉVJEGY**
ajándéktárgyak

BAROSS SZÖVETSÉG
KAT. ÖSSZETARTÁS
PIARISTA DIÁKSZÖV.
tagja.

Szovik József

aranykoszorús

**papi
szabó**

reverenda,
cimáda készítő

Budapest, IV.,
Veres Pálné-
utca 15. l. e.

Telefon: 18-41-63.

PALKA JÓZSEF

Magyarország aranykoszorús mesterének
üvegfestészeti műterme

Budapest, VIII., Baross-utca 59.

Telefon: 1-302-28.

Alapítva: 1894.

KÉSZIT:

stílszerű színes és festett templomablakokat,
ólomba foglalt díszüvegezést, üvegmozaikot.
Költségvetés díjtalan, javításokat is vállalok.

Rómában, Milánóban és Párizsban (Grand Prix) kitüntetve.

Hegedű, Gitár, Harmonika

Mandolin és az
összes hangszerek
Rádiók, Gramofonok
részletre is.

Arjegyzéket ingyen küld!

Harmóniumok
Gramofonok
Tangóharmonikák

Fa és fém fúvóhangszerek
legolcsóbb áron részletre is

Mogyoróssy

hangszergyár

Budapest, Rákóczi-út 71. sz.

Parsch és Guardini magyar fordítású
LITURGIKUS KÖNYVEI,
PROHÁSZKA OTTOKÁR

szorozaton kívüli művei,

WIMMER ANZELM:

„A LITURGIA TÜZÉBEN”

c. munkája kaphatók:

LITURGIA

kegytárgy és könyvkiadóban

Budapest, I., Krisztina-körút 127.

Miseruhák, zászlók, könyvek, szobrok,
szentképek, kegytárgyak stb. nagy
választékban.

Előkészületben: Wimmer Anzelm
O. S. M.: Liturgikus elmélkedések
az év minden napjára I—III. kötet.

Hitoktatáshoz szemléltető liturgikus
táblázatok és szentképsorozatok.

Ledó Béla

egyházi műötvös

Budapest, IV., Szervita-tér 8.

(AZ UDVARBAN)

Készít és raktáron tart szentségtartót,
ciboriumot, kelyhet, pacifikálét, ereklye-
tartót stb. szabadkézi, művészi, cizelőr
munkával; továbbá pásztorbotot, füstölő,
öröklámpát, gyertyatartót, csillárt
(villanyra is) stb. minden egyházi stílus-
ban. — Tűz- és galvánaranyozást, gal-
vánézüstözést, javítást, átalakítást és fel-
újítást szakszerűen végzem. Készséggel
szolgállok minta-darabokkal, rajzokkal
és költségvetéssel.

Nagy aranyéremmel kitüntetve 1928-ban.

Postatakarékpénztári csekksz.: 41,594.

TELEFON: 380—057.

A Budapesti Növendékpapság

Magyar Egyházirodalmi Iskolájának fordításában
karácsony után jelenik meg

F. W. Faber: MINDENT JÉZUSÉRT

az „Ez nagy Szentség valóban” kitűnő szerzőjének pompás askétikus műve,
továbbá:

H. P. Marchant: ELŐÍTÉLETEK GÁTJAIN KERESZTÜL!

Egy protestáns holland miniszter nagy feltűnést keltő megtérési irata.
Megrendelések előjegyzését elfogadjuk.

Régebbi kiadványaink közül még kaphatók:

1831—1931. Jubileumi Emlékkönyv	Ára 6.— P
Az 1900 éves szentmise (eredeti dolgozatok)	„ 1'60 „
F. W. Faber: EZ NAGY SZENTSÉG VALÓBAN	„ 3'60 „
	bolti ára 4.50 „

Népszerű vallásos kérdések 30 oldalas füzetekben:

Életünk a halál után	Ára 20 f
Az ember lelke	„ 20 „
Az Egyház küzd és győz	„ 20 „

**Ezek a művek megrendelhetők a M. Egyházirodalmi Iskolánál,
Bp., IV., Prohászka Ottokár-u. 7.**

Nyomatott : Korda R. T. nyomdájában, Budapest, VIII., Csepregy-utca 2.

